

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko - neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA

SLUŽBENI GLASNIK OPĆINE JABLANICA

7/12

GODINA
XLIII

Jablanica, 31. decembar 2012.

SLUŽBENI GLASNIK
OPĆINE JABLANICA

7/2012

Jablanica, 31. decembar 2012.

SADRŽAJ

1. Odluka o donošenju Programa razvoja male privrede Općine Jablanica za period 2013-2017. godina.....	3
2. Program razvoja male privrede (MSP) Općine Jablanica za period 2013-2017. godina	3
3. Zaključak uz Odluku o donošenju Programa razvoja male privrede Općine Jablanica za period 2013-2017. godina	38
4. Odluka o privremenom finansiranju Općine Jablanica za period januar – mart 2013. godine	39
5. Zaključak o usvajanju Programa rada Općinskog načelnika za 2013.godinu.....	39
6. Program rada Općinskog načelnika za 2013.godinu.....	40
7. Zaključak o davanju saglasnosti na Plan i program redovnog čišćenja i održavanja javnih površina na području općine Jablanica za 2013.godinu.....	43
8. Plan i program redovnog čišćenja i održavanja javnih površina na području općine Jablanica za 2013.godinu.....	43

Na osnovu člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine», broj 49/06) i člana 18. Statuta općine Jablanica («Službeni glasnik Općine Jablanica» broj: 2/09), Općinsko vijeće Općine Jablanica na II (2) sjednici održanoj dana 20.12.2012.godine, donosi

ODLUKU

o donošenju Programa razvoja male privrede
Općine Jablanica za period 2013-2017. godina

Član 1.

Općinsko vijeće donosi Program razvoja male privrede Općine Jablanica za period 2013-2017. godina
Sastavni dio ove Odluke je Program razvoja male privrede Općine Jablanica za period 2013-2017. godina.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku Općine Jablanica”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-2694-4/12 – II
Jablanica, 20.12.2012.g.

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc., s.r.

PROGRAM RAZVOJA MALE PRIVREDE (MSP) U OPĆINI JABLANICA 2013-2017. GODINE

Faze rada

U izradi ovog programa korišteni su materijali sa Tematskih sjednica o mogućnosti privrednog razvoja općine Jablanica održanih 24.11.2011. i 28.10.2010. godine, Zakon o poticaju male privrede FBiH i HNK, Program razvoja male privrede HNK 2011-2015., Strateški plan razvoja općine Jablanica; Nacrt Strategije razvoja malog i srednjeg poduzetništva HNK 2012-2020.

Izrada Programa podjeljena je na četiri faze.

Prva faza se odnosi na prikupljanje neophodnih a raspoloživih informacija o stanju MSP sektora i identifikovanju svih faktora koji mogu da utiču na razvoj ovog sektora.

U drugoj fazi se pristupilo izradi ciljeva razvoja male i srednje privrede u općini Jablanica.

Treća faza se odnosi na kreiranje mjera i projekata za postizanje definisanih ciljeva, odnosno šta je potrebno uraditi kako bi se poboljšao položaj MSP i na najbolji način iskoristili svi raspoloživi potencijali u općini.

Četvrta faza se odnosi na metodologiju praćenja i provođenja nekih mjera Programa, odnosno godišnjih planova.

Raspoloživi resursi i stanje MSP sektora

Općina Jablanica sa svojih 301 km² površine i 13.000 stanovnika spada u red manjih općina u Federaciji Bosne i Hercegovine. Gustina naseljenosti iznosi 43,29/km². Leži na rijeci Neretvi i uklještena je između jednih od najatraktivnijih planina u Bosni i Hercegovini Prenja i Čvrstice, koje svojom prelijepom dolinom otvaraju litičasti kanjon dug više od 30 kilometara. Sam grad je smješten na nekoliko terasa na nadmorskoj visini od 202 metra. Jablanica je jedna je od 9 općina Hercegovačko-neretvanskog kantona. Smještena je u sjevernom dijelu gornje ili visoke Hercegovine. Nalazi se na raskrsnici magistralnih puteva Sarajevo-Mostar i Mostar-

Banjaluka, te regionalnih puteva Jablanica-Posušje i Ostrožac-Fojnica. Kroz Jablanicu prolazi i željeznička pruga Sarajevo-Ploče. Jablanica je od Mostara udaljena 45, a od Sarajeva 80 kilometara.

Iz gore navedenih podataka o blizini magistralnih i regionalnih puteva, željezničke pruge, luke Ploče, blizine većih potrošačkih centara i sl. izvlači se jedan logičan zaključak, Jablanica ima povoljan geostrateški položaj, kao jedan od povoljnijih preduslova za razvoj biznisa.

Općina Jablanica obiluje značajnim prirodnim resursima kao što su vode, minerali i šume, koji još uvijek nisu u dovoljnoj mjeri iskorišteni. Voda za piće je samo djelomično iskorištena za potrebe lokalnog stanovništva, a postoje značajne rezerve koje je moguće iskoristiti u komercijalne svrhe. Voda kao hidropotencijal je maksimalno iskorištena samo na rijeci Neretvi, a ostali su neiskorišteni potencijali na rijeci Doljanci.

Rezerve mineralnih sirovina i ruda

SIROVINA	REZERVE U 1000 tona				
	A	B	C1	A+B+C1	C2
željezna ruda					
magnazit	10.059	1.796	2.396	5.251	
hematit					200
mangan					30
Barit					6
Gips		2.778,5	690,7	3.469,2	2.768,0
gabro u 1000 m3	6.166	5.196	7.019	18.376	
A -otvorena i istražena ležišta					
B -istražena sa manjim stupnjem sigurnosti					
C1 -visoka mogućnost greške u procjeni					
A+B+C1 -bilans za plan					
C2 -potencijalne rezerve					

Od mineralnih sirovina zbog svoje postojanosti, kvaliteta i rezervi koje još uvijek nisu dovoljno ispitane, najznačajnije mjesto zauzima daleko poznati gabro, čija eksploatacija i prerada ima stogodišnju tradiciju u Jablanici. Geološka ispitivanja nalazišta gipsa na području općine Jablanica započeta su krajem prošlog stoljeća, a nastavljena su u posljednjih nekoliko godina. Područje općine Jablanica pokriveno je šumama u površini od 20343 hektara, od čega je državna svojina u iznosu od 17221 ha.

Industrija Granita

Čuveni kamen magmatskog porijekla – Gabro i to biotitski gabro ili jablanit zahvata površinu od cca 15 km², a revidirane eksploatacijske zalihe iznose 800.000 m³.

Upoznavši kvalitet jablaničkog granita mnogi arhitekti, urbanisti, kipari i svi oni koji znaju šta je kamen obezbijedili su ljepotu i monumentalnost mnogobrojnim u svijetu poznatim objektima kao npr. Bečka opera, spomenik pred zgradom UN-a u Njujorku, zgrada pravosuđa u Budimpešti, veliki hotel na Jalti, željeznička stanica u Sarajevu itd.

Eksploatiše se u nekoliko majdana, a svaki od njih ima svoj karakteristični tip. Tako se crni sitnozrnasti gabro nalazi u Findiku, tamni i crni sitnozrnasti u Padešćici, tamni i sivi u majdanu Ploče, te gabro u majdanima Car, Velja stijena i Heljdovište.

Eksploatacijske zalihe su respektabilne i sigurno pružaju velike mogućnosti, međutim izgrađena jablanička brana u neposrednoj blizini nalazišta kao i magistralni put M-16 mogu biti realna smetnja za njihovo korištenje. Nameće se potreba iznalaženja drugačijih tehnoloških rješenja kod same eksploatacije kao i racionalnije korištenje sa minimalnim otpadom.

Granit je važio za nosioca razvoja općine i to je u dužem periodu zaista i bio. Broj zaposlenih se tada popeo na cca 1000 radnika, koji su uz savremeniju tehnologiju prerade dostigli proizvodnju od 15.000 m³ sirovog bloka odnosno 120.000 m² ploče na godišnjem nivou. U tom periodu najveći dio izvađenog kamena se prerađivao u Jablanici, što je obezbijedilo i značajnije finansijske efekte kako za zaposlene tako i samu općinu. Nažalost socijalistička privreda sa neprikosnovenim državni vlasništvom sve do devedesetih godina prošlog vijeka značajno je kočila privatnu inicijativu u ovoj oblasti, a posebno u ovom kraju. Dok su širom bivših republika nicali mnogobrojni kapaciteti u preradi granita, u Jablanici se uglavnom svaki takav pokušaj tumačio kao potencijalna opasnost za „Veliki državni Granit“, a posljedice takvih shvatanja danas najbolje vidimo i osjećamo.

Proces privatizacije ovog preduzeća, očito je, nije ispunio očekivanja kako zaposlenih tako ni građana Jablanice. Podaci o veoma „velikoj proizvodnji“ i izvozu kao i veoma agresivnoj eksploataciji nemaju ni približno logičan slijed na svim ostalim segmentima kao što su povećano zapošljavanje, materijalni položaj uposlenih, povećan prihod u budžetu općine i kantona itd.

Istina, u posljednje vrijeme je privatna inicijativa prepoznala šansu u razvoju ove djelatnosti tako da se paralelno sa Granitom pojavilo 15-ak subjekata sa cca 300-400 uposlenika koji se svakodnevno dokazuju na tržištu eksploatacije i finalne obrade kako granita, tako i drugih vrsta kamena (mermeri i krečnjaci).

Rudarstvo – gips

O nalazištu gipsa u Savićima već duži niz godina govori se kao o realnoj šansi razvoja MZ Doljani-Savići. Interes su pokazivali u bivšoj državi „Komar“ iz Donjeg Vakufa koji je neposredno pred rat bio obezbijedio i eksploataciono pravo. Međutim s obzirom na spoznaju da prerađivački kapaciteti već postoje u D. Vakufu i da se nije računalo na neki stepen prerade, interes općine da „Komar“ preuzme eksploataciju nije bio naročit.

Postratna dešavanja i iskazani interes pojedinih stranih partnera za ova nalazišta, ali sa izgradnjom i prerađivačkih kapaciteta daje garanciju da će gips uskoro postati značajan segment razvoja općine.

Firma Rigips pod okriljem Austrijske ambasade iskazala je do sada najveći interes za početak eksploatacije odnosno otvaranje rudnika gipsa sa ostalom infrastrukturom. Radi se prema procjenama o ulaganjima više desetina miliona maraka.

Investicija je zbog ekonomske krize i problema oko prava na istraživanje i eksploataciju odložena.

Energetika – vode

Tradicija proizvodnje energije iz vode u Jablanici datira još prije II svjetskog rata. Naime, na rijeci Doljanci su radile dvije mini elektrane od kojih je jedna obezbjeđivala struju za grad Jablanicu, a druga za tada postojeću pilanu.

Kada je 1947. godine krenuo jugoslovenski projekat izgradnje tada velike hidroelektrane Jablanica i završetkom njene izgradnje, općina Jablanica doživljava svoj ubrzani razvoj sa svim posljedicama koje sa sobom nose projekti ovog tipa.

Mini elektrane postaju naša prošlost, a tek u zadnje vrijeme ponovo se vraćamo toj ideji.

Grube procjene govore da je na području općine realno očekivati interes za izgradnjom 3-5 mini elektrana prije svega na rijeci Doljanci, Komadinovom vrelu i eventualno u cilju rješavanja biološkog minimuma ispod jablaničke brane na samoj brani.

Poljoprivreda

Područje Jablanice nije jednolično poljoprivredno područje, odnosno poljoprivredne parcele su rascjepkane i nema velikih mogućnosti za intenzivniju poljoprivrednu proizvodnju. Sva raznolikost ogleda se u klimi, nadmorskoj visini, reljefu terena, sastavu tla i upotrebnoj vrijednosti zemljišta i tipovima prisutnih poljoprivrednih zemljišta, te se može kazati da se poljoprivreda razvija na području općine u apsolutnoj heterogenosti.

Od ukupne površine općine Jablanica (301 km²) poljoprivredno zemljište pokriva oko 15,7 % ili cca 45 km². Na jednog stanovnika općine Jablanica dolazi 0,34 hektara poljoprivrednog zemljišta.

Potrebno je mudrom razvojnom politikom sačuvati poljoprivredno zemljište i ulagati u poticanje proizvodnje, posebno zdrave hrane, jer za to postoje predispozicije.

Prije rata udio uposlenih u poljoprivredi u općini Jablanica, prema procjenama uzetim iz strategije razvoja poljoprivrede u općini Jablanica, je bio oko 8-10 % stanovništva.

Seoska područja (osim što su u ratu devastirana) u svom su razvoju godinama stagnirala i postala neatraktivna za savremeni način života.

Izgradnjom hidroelektrane n/N, kada radno sposobno stanovništvo napušta selo i poljoprivredu i nakon izgradnje hidroelektrane odlazi na druga radilišta širom bivše države.

Zakon o zabrani uzgoja koza je na ovim prostorima pokazao sve svoje slabosti i veliki broj domaćinstava je morao da se odrekne uzgoja koza, a to im je bilo osnovno zanimanje i način sticanja prihoda. Pokušaji države sa uvođenjem novih kultura i novog načina bavljenja poljoprivredom, preko zadruga, nije uspio i većina domaćinstava je tražila zaposlenje u drugim oblastima, zanemarujući svoja imanja i povoljne uslove za stočarstvo.

Na cjelokupnom području općine Jablanica, trenutno, imamo 142 registrovana poljoprivredna proizvođača evidentiranih u Registru koji se vodi u općini Jablanica. Većina poljoprivrednika se poljoprivredom bavi samo za zadovoljavanje svojih potreba, dok veoma mali broj proizvodi za tržište. Osnovni problemi u poljoprivrednoj proizvodnji leže u nedostatku potrebne mehanizacije, nedostatku prerađivačkih kapaciteta, nedostatku otkupa i tržišnog pristupa u oblasti poljoprivrede, te nekontrolisanom uvozu poljoprivrednih proizvoda.

Kvalitetan razvoj porodičnih gazdinstava, može ići samo preko prilagođavanja istih u novi tržišni sistem, praćenjem novih tehnologija i usvajanjem novog znanja.

Svaki poljoprivrednik mora usvajati nove informacije i znanja ukoliko želi tržišno konkurentno i ekonomski isplativo poslovati.

Treba obezbjediti takav sistem koji će porodičnom gazdinstvu pomoći u restrukturiranju poljoprivredne proizvodnje i stvaranju takvih proizvodnih jedinica koje će proizvoditi za određeni tržišni segment, te zadovoljiti kvalitetom i količinom, cijenom, asortimanom i optimalnim kanalima distribucije prema zahtjevima i željama potrošača.

Jedinu poljoprivrednu zadrugu koju imamo, treba sistemski podržati u daljem razvoju kako bi organizovala poljoprivrednu proizvodnju, proizvodnju zdrave hrane, razvijala certificiranu eko proizvodnju i proizvodnju tradicionalnih proizvoda, stvorila "brendove", osigurala plasman proizvoda na tržišta, razvila dobru saradnju sa institucijama relevantnim za razvoj poljoprivrede u Jablanici, HNK, BiH, te izvan granica naše zemlje.

Općina treba pružati podršku projektima kod kojih nosioci mogu biti zadruge, ali i registrirani individualni proizvođači, organizacije i institucije.

Šumarstvo

Šume su ogromno prirodno dobro na prostoru naše općine i pokrivaju 20.343 ha ili 68,65 % ukupne teritorije. Državne šume su 84,65 %, privatne 13,92 %, a u susvojini je 1,43 % površine.

Ne postoji zakon o šumama i to je uglavnom osnovni problem, jer sada institucije ove države nemaju zakonski osnov da bi na neki način reagovale na terenu. Nikada dosad u BiH nije lako donesen zakon o šumama i prema pravnom mišljenju radi se o jednom od najkompleksnijih zakona, s puno interesa.

Uredba o šumama koja je bila na snazi da bi se spriječio pravni vakuum, zbog nepostojanja osnovnog zakona, istekla je tako da sada nema nikakve legislative koja reguliše oblast šumarstva.

Zadatak lokalne zajednice je da pomogne u izradi projekta za grijanje koje neće koristiti drvo kao sirovinu. Masovnom sječom ogrijevnog drveta osiromašujemo šume, a vrlo često visoko kvalitetno tehničko drvo završi kao ogrijev.

Turizam i ugostiteljstvo

Općina Jablanica ima sve preduslove za intezivan razvoj turizma. Resursi kojima Jablanica raspolaže su ogromni i neiskorišteni i predstavljaju dobru osnovu za razvoj različitih oblika turizama.

Prirodni resursi u općini Jablanica su: Jablaničko i Grabovičko jezero, planine Prenj i Čvrstica, rijeke Nretva, Doljanka i Šanica.

Kulturno-historijski spomenici su: kompleks sa muzejem „Bitka za ranjenike na Neretvi”, 42 lokaliteta sa nekropolama stećaka, a tri od njih, Komisija za očuvanje nacionalni spomenika BiH je proglasila nacionalnim spomenicima kulture.

Jablaničko jezero sa svojim karakteristikama pruža mogućnosti za bavljenje sportovima na mirnim vodama kao što je plivanje, vožnja kajaka i kanua, ronjenje, sportski ribolov, surfanje, jedriličarstvo.... Pomenuti sportovi se mogu upražnjavati profesionalno i amatreski.

Grabovičko jezero i rijeka Neretva pružaju mogućnost bavljenja sportskim ribolovom i to prvenstveno varličarstvom, te su idealna područja za organizovanje takmičenja ovoga tipa, pored ovoga ovi lokaliteti mogu biti zanimljivi i za vožnju kajaka.

Rijeke Doljanka i Šanica su veoma interesantne za sportski ribolov i kampiranje u prirodi.

Planine Prenj i Čvrstica su dva masiva koja okružuju Jablanicu i većina puteva koji vode do najvećih vrhova i planinski i lovačkih kuća polazi iz Jablanice. Ove planine su od davnina poznate kao atraktivne destinacije za lov i planinarenje. Napominjemo da obje planine imaju preko 2000 metara n/v i kao takve predstavljaju izazov mnogim planinarima.

Na južnim obroncima Čvrstice nalazi se Park prirode Blidinje koji dobrim dijelom zahvata jablaničku općinu. U okviru parka je već afirmisano skijalište sa popratnim sadržajima i velikim individualnim i kolektivnim smještajnim kapacitetima.

Za sve ski staze na kojima su instalirani liftovi bitno je napomenuti da su iste povezane, te postoji mogućnost skijanja za početnike i za one koji vole nešto ekstremnije uslove.

Izgradnjom koridora Vc, ski centar Risovac kao i sama Jablanica bi trebali postati atraktivna i lahko dostupna destinacija velikom broju turista. Trend interesovanja za ulaganja i dolazak na zimski odmor na ovaj prostor je u porastu i predstavlja veliku razvojnu šansu za općinu Jablanica.

Spomen kompleks "Bitka za ranjenike na Neretvi" je prije rata bila poznata i posjećena destinacije mnogih građana ex Jugoslavije i Evrope. Ono po čemu je Jablanica u svijetu prepoznatljiva je Bitka za ranjenike, kojoj je ovaj kompleks i posvećen. Pored "jablaničke jaganjetine", ovo je najprepoznatljiviji naš brend u širim okvirima.

Spomen kompleks je u veoma lošem stanju i njegov najkapitalniji i najatraktivniji eksponat Srušeni most je napola uništen. Također, fundus Muzeja je veoma oskudan i trenutno svojim ponudom nije u onakvom stanju kakvog ga nekada pamtimo.

Uprkos nezadovoljavajućem stanju Spomen kompleksa, možemo reći da ipak privlači veliku pažnju turista i taj trend je u porastu. Ova konstatacija nam govori da vrijedi posvetiti pažnju ovoj ustanovi, kako bi mogli u budućnosti kvalitetno eksploatirati ovaj resurs.

Lokaliteti na kojima se nalaze stećci, kao i tri nekropole koje su proglašene nacionalnim spomenicima, do sada su u veoma maloj mjeri bili dio interesa turista. Naime, ovi lokaliteti nisu na kvalitetan način obilježeni, ne postoji uređena signalizacija i infrastruktura koja bi turiste odvela do odredišta. Po nama pomenuti stećci predstavljaju neizostavan dio turističke ponude Jablanice.

Proteklih godina općina Jablanica i Omladinski kluba "Pod istim suncem" pokrenuli su inicijativu za izgradnjom omladinskog hostela u devastiranoj zgradi bivše osnovne škole u Žuglicima.

Glavni pravci razvoja općine Jablanica su usmjereni na razvijanje tzv. tranzitnog turizma ponudom sadržaja na glavnim putnim pravcima. U tranzitni turizam potrebno je ukomponovati segment kulturno-historijskog turizma s revitalizacijom spomenika kulture Muzej „Bitka za ranjenike na Neretvi“.

Uz gore navedeno afirmisati ribolovni i lovni turizam, te sportove na vodi i time obogatiti i objediniti turističku ponudu.

Međutim, pošto ova djelatnost uglavnom služi za zadovoljavanje potreba tranzitnog turizma i jednog manjeg dijela lokalnog stanovništva, potrebno je uraditi dodatnu analizu i vidjeti da li je unutar djelatnosti potrebno razvijati hotelijerstvo, što bi ukazivalo na to da ista nije isključivo orjentisana na zadovoljenje turista-prolaznika i da može poslužiti kao potrebna infrastruktura za daljnji razvoj turizma bilo ljetnog, zimskog, kulturnog, kongresnog i sl.

Prolazak magistralnih i regionalnih puteva kroz Jablanicu ugostiteljstvo omogućava relativno dobar priliv svježeg novca, gdje je vidljiv stalni napredak podizanja kvalitete usluge.

Trgovina

U prijeratnom periodu u oblasti trgovine i ugostiteljstva, kao i u kompletnoj privredi, primat su imala državna-društvena preduzeća. U tom periodu Jablanica je imala razvijenu trgovačku mrežu (preduzeća APRO i Vele-Promet).

Od devedesetih godina prošlog stoljeća, a naročito u postratnom periodu na području općine se ubrzano razvija, u smislu pojave velikog broja preduzeća, oblast trgovine i ugostiteljstva. Uz znatno veći broj trgovačkih i ugostiteljskih društava i samostalnih radnji, ova privredna grana postaje jedna od značajnih grana privrednog razvoja. Poslovanje u trgovinskoj djelatnosti na području općine Jablanica imalo je pozitivno

kretanje, uprkos tome što je uslijed ratnih prilika došlo do djelomičnog prekida robnih tokova i onemogućavanja nabave dotadašnjih asortimana roba.

Nakon ratnih dejstava u društvenim preduzećima koja su bila glavni nosioci razvoja trgovine izvršena je privatizacija. Proces transformacije imovine u privatizaciji bio je suočen s brojnim faktorima koji su ga otežavali. Uz sve poznate probleme, dva preduzeća „Promet“ i „Jablanka“ su privatizirana Javnom ponudom dionica 2001. godine. Preduzeće „Čvrstica“ je privatizirano manjim dijelom u „Maloj privatizaciji“, a preostali kapital, također, Javnim upisom dionica.

Nakon provedene privatizacije preduzeća su nastavila rad sa 4 do 5 zaposlenih obustavivši poslovanje u osnovnoj djelatnosti odnosno djelatnosti trgovine i ugostiteljstva. Takvo stanje još više je pogodovalo privatnim poduzetnicima da razviju poslovanje u trgovačkoj i ugostiteljskoj djelatnosti.

Tekstilna industrija

Modna konfekcija „Amina“ Jablanica, (koja je sljedbenik preduzeća Zlatka Vuković, a zatim i pogon „NADA“ Jablanica) državno preduzeće za proizvodnju odjeće, šivanje, trgovina na veliko i malo tekstilom i odjevnim predmetima i spoljnotrgovinski promet, je bilo nosilac tekstilne industrije u Jablanici. Zapošljavalo je oko 80 radnika. Otvaranjem proizvodnih kapaciteta u tekstilnoj industriji, riješili bi se problemi po pitanju zapošljavanja kvalifikovane, mahom ženske radne snage.

Metalska industrija

Nosilac razvoja metalske industrije u našoj općini je bilo preduzeće UNIS – PKL Jablanica. Prije ratnih dejstava ovo preduzeće je upošljavalo 175 radnika. Otvaranjem proizvodnih kapaciteta u metalskoj industriji, riješili bi se problemi po pitanju zapošljavanja kvalifikovane radne snage.

Voda kao „hrana“

Snabdijevanje vodom za piće, sanitarno-higijenski ispravnom vodom za piće domaćinstava i privrede, je više nego zadovoljavajuće u odnosu na područja naše regije, a moglo bi se reći i u odnosu na čitavu državu.

Kao potencijalni resurs na području općine su indentificirane vode, rijeka Šanica i izvorište Komadinovo vrelo koje imaju određeni višak vode koji bi se mogao koristiti u komercijalne svrhe, u smislu flaširanja i prodaje na tržištu, te su u ovom segmentu razvoja općine Jablanica potrebna dodatna istraživanja.

Nezaposlenost

Podaci prezentirani u nastavku teksta, koji se odnose na broj nezaposlenih osoba u općini Jablanica, su podaci čiji izvor je Zavod za statistiku Federacije Bosne i Hercegovine.

O p ć i n a Jablanica	Ukupno	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
XII/00	1048	3	13	303	0	7	393	71	256
XII/01	1051	4	19	279	0	8	413	70	258
XII/02	1151	7	24	287	0	5	498	61	269
XII/03	1271	11	28	293	0	4	560	67	308
XII/04	1399	11	38	309	0	13	619	68	341
XII/05	1536	13	34	350	0	16	695	69	359
XII/06	1593	24	34	365	0	12	733	74	351
XII/07	1699	43	38	409	0	12	737	73	387
XII/08	1714	50	31	444	0	9	718	69	393
XII/09	1882	71	35	501	0	11	772	66	426
XII/10	1992	72	39	522	0	10	826	54	469
XII/11	1992	93	42	514	0	11	827	50	455
VII/12	2166	137	46	571	0	9	874	55	474

Društveni sektor usmjeren na MSP (trenutno stanje)

Registracija preduzetnika-fizička lica

Registracijski postupak radnji preduzetnika i izdavanje rješenja vrši općina. U općini Jablanica registraciju radnji vrši služba za opću upravu, društvene djelatnosti, a osoba zadužena za izdavanje rješenja je Viši stručni saradnik. Zainteresovani za otvaranje radnje dobijaju u općini spisak potrebnih uvjerenja i potvrda koje je potrebno prikupiti u procesu osnivanja. Također, na raspolaganju su i kontakt podaci o licima i ustanovama uključenim u prikupljanje neophodne dokumentacije. Po pribavljanju dokumentacije rješenje se izdaje u jednom danu.

Registracija preduzeća-pravna lica

Registracijski postupak preduzeća - pravnih lica prema Zakonu o privrednim društvima („Sl.novine F BiH“, broj: 29/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08 i 9/09) vrši sud. Nadležna općinska služba u postupku registracije preduzeća-pravnih lica kod ugostiteljske djelatnosti, uz prethodno dostavljenu dokumentaciju o registraciji društva, izdaje rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, kod trgovačke i drugih djelatnosti registrovano društvo dostavlja rješenje o registraciji, izjavu o ispunjavanju minimalno tehničkih uslova i obavijest o početku rada nakon čega nadležna služba obavještava Federalnu upravu za inspeksijske poslove.

Statističko praćenje i baze podataka

U razvijenim tržišnim privredama MSP predstavljaju temelj ekonomskog razvoja, tj. preduzetništvo predstavlja polugu ekonomskog razvoja privrede. Osnovni generator kreiranja novih radnih mjesta su MSP.

Sektor MSP-a obuhvata mikro (1-9 zaposlenih), mala (10-49 zaposlenih), srednja preduzeća (50-250 zaposlenih), fizičke i pravne osobe. Ovaj dio privrede je najfleksibilniji jer je u stanju da sa najmanje angažovanim sredstvima ostvari najbolje rezultate.

Za uspješno planiranje ekonomskog razvoja, samim tim i MSP sektora, neophodno je statističko praćenje performansi poslovanja privrednih subjekata. Na osnovu identifikovanih rezultata, uz adekvatnu analizu stanja, mogu se predlagati neophodne mjere koje treba da potpomognu rast poslovanja sektora MSP.

Izvori ovakvih podataka nalaze se u pojedinim javnim institucijama koje podatke prikupljaju u okviru svoje nadležnosti. AFIP prikuplja godišnje završne račune o poslovanju preduzeća. Poreska uprava raspolaže podacima o plaćenom porezu fizičkih lica, radnji, kao i o porezu na dobit preduzeća, visini plaćenih doprinosa za penziona i zdravstveno osiguranje. Uprava carina raspolaže podacima u izvozu i uvozu roba. Finansijske institucije raspolažu podacima o visini korišćenja kreditnih sredstava. Opći raspolaže podacima o visini naplaćenih taksi i naknada itd.

Na osnovu ukrštanja pomenutih podataka moguće je dobiti sliku o aktivnostima MSP sektora. Na tom osnovu moguće je vršiti planiranje pojedinih strateških aktivnosti koje imaju za cilj podržavanje rasta i razvoja MSP sektora.

Međutim, nije ostvarena horizontalna povezanost svih pomenutih institucija sa općinom. Općina raspolaže službom koja bi prikupljala sve raspoložive podatke, analizirala ih i donosila adekvatne planove razvoja, ali ne postoji spremnost razmjene i dostavljanja podataka iz razloga raznih administrativnih barijera i tehničkih i ljudskih nedostataka kod pomenutih institucija.

Infrastruktura

Od presudnog značaja za privredni razvoj općine predstavlja i stalni razvoj infrastrukture koja treba da omogućiti nesmetano odvijanje privrednih aktivnosti.

Jedan od problema predstavlja snabdijevanje stanovništva i privrede vodom u ljetnom periodu (ovaj problem u proteklom ljetnom periodu je bio manje izražen zbog rekonstrukcije dijela glavnog voda u gradu). Sistem vodovoda (sekundarna mreža) još nije u cjelosti restrukturiran i vrlo su česti kvarovi što dodatno opterećuje snabdijevanje vodom. Važno je istaći činjenicu da svi potrošači ne raspolažu sa neophodnim mjernim uređajima za vodu.

Odlaganje smeća nije na najadekvatniji način riješeno u općini. Deponija smeća je udaljena samo cca 4 km od mjesta i nije sanitarna. Javno komunalno preduzeće raspolaže samo jednim kamionom „smećarom“. Na području općine nedostaje određen broj kontejnera za odlaganje smeća. Kao posljedica takvog stanja, evidentiran je veći broj manjih divljih deponija u prigradskim naseljima i po selima na području općine. Deponije predstavljaju potencijalni izvor različitih vrsta zagađenja okoline i potrebno ih je sanirati.

Sljedeći problem se odnosi na stanje i održavanje lokalnih puteva i ulica u općini. Na području opštine ima ukupno 54,7 km lokalnih puteva od toga je asfaltirano 38,6 km, makadam je na 15,3 km i beton 0,8 km. Također, na području općine Jablanica ima nekategorisanih puteva 10,8 km, toga je asfaltirano 3,6 km, makadam je na 4,2 km i beton 3 km.

Neki putevi su u tako lošem stanju da nije moguće izvršiti njihovu sanaciju već je potrebno izvršiti kompletnu rekonstrukciju dionica.

Industrijska zona

Za daljni razvoj preduzetništva od velike važnosti je uređenje postojeće i kreiranje novih industrijskih zona. Uređenjem industrijske zone, sa svom neophodnom infrastrukturom, omogućilo bi se smještanje malih i srednjih preduzeća na atraktivnu lokaciju kojom bi se prevazišli neki od problema sa kojima je ovaj sektor suočen. To se prije svega odnosi na mogućnost korištenja zemljišta koje je sada van upotrebe, dobijanje svih potrebnih dozvola u kratkom roku, obezbjeđenje svih infrastrukturnih instalacija (voda, struja itd) od strane općine, itd.

Komunalne takse

Finansiranje općine se pretežno obezbjeđuje preko viših nivoa vlasti (indirektni porezi i sredstva hidroakumulacije), tako da je općina uglavnom bez značajnijih sopstvenih izvornih prihoda. Međutim, jedan od glavnih resursa općine predstavlja gradsko građevinsko zemljište koje može biti značajan izvor prihoda općine. Također, plaćanje komunalnih taksi predstavlja drugi značajan izvor prihoda. Oba ova izvora mogu predstavljati osnov iz koga se mogu aktivno finansirati određeni projekti i aktivnosti podrške razvoja MSP sektora na području općina Jablanica

MSP sektor i preduzetništvo u općini Jablanica

Slijedeća tabela predstavlja broj pravnih i fizičkih osoba koji se bave biznisom u općini Jablanica

	Ukupno	Područja djelatnosti																
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q
Pravne osobe																		
Jablanica	174	3	1	3	23	1	7	26	5	9	-	10	6	4	9	68	-	-
Jedinice u sastavu																		
Jablanica	119	1	1	-	2	3	1	40	5	6	11	3	6	5	2	33	-	-
Obrti																		
Jablanica	409	16	4	1	38	-	35	128	110	14	-	21	-	6	3	33	-	-

Obrazloženje:

A - Poloprivreda, lov i šumarstvo

B - Ribarstvo

C - Rudarstvo

D - Prerađivačka industrija

E - Snadbjevanje el. energijom, gasom i vodom

F - Građevinarstvo

G - Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala, te predmete za vlastitu upotrebu i domaćinstvo

H - Ugostiteljstvo

I - Prevoz, skladištenja i veze

J - Finansijsko posredovanje

K - Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge

L - Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje

M - Obrazovanje

N - Zdravstvena i socijalna zaštita

O - Ostale javne, društvene, socijalne i vlastite uslužne djelatnosti

P - Privatna domaćinstva sa zaposlenim osobama

Q - Eksteritorijalne organizacije i tijela

Podrška NVO sektora

Sa aspekta razvoja podrške preduzetništvu potrebno je istaći aktivnosti nekoliko NVO-a.

Omladinski klub „Pod istim suncem“, Vijeće mladih Jablanica, Biznis centar su svojim projektnim aktivnostima doprinikli obrazovanju biznismena početnika, žena itd.

U okviru podsticanja razvoja ženskog preduzetništva, potrebno je posebno istaći aktivnosti Udruženja žena i Saveza poljoprivrednih udruženja preko kojih je izvršena obuka žena članica kroz različite seminare. Kroz obuku, žene su naučile kako da pokrenu vlastiti biznis i kako da poslovnu ideju predoče u konkretan projekat.

Udruživanje privrednika

Udruženje privrednika Jablanica osnovano je na Osnivačkoj skupštini 2003. godine, a upisano u Registar udruženja kod Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave HNK pod registarskim brojem R-79/03 dana 13.05.2003. godine.

Trenutno broji 60 članova. Organi Udruženja su: Skupština udruženja, Upravni odbor, predsjednik udruženja i sekretar. Skupštinu čine svi članovi Udruženja privrednika Jablanica. Upravni odbor sastoji se od 15 članova Udruženja. Članovi Upravnog odbora su: Kevrić Nezir- predsjednik, Babić Amil, Džafić Jusuf, Vila Šefkija, Budim Edin, Vila Esad, Kevrić Halid, Kevrić Fadil, Nezirić Arfan, Marić Muhamed, Šuko Alija, Čilić Ibrahim–Dune i Hasan Kovačić. Funkciju predsjednika Udruženja privrednika obavlja Kevrić Nezir. Predsjednik ima dva zamjenika. Zamjenici predsjednika su Džafić Jusuf i Kevrić Halid. Sekretar udruženja: Alma Gabela.

Aktivnosti Udruženja privrednika Jablanica su od osnivanja zasnovane na volonterskoj osnovi. Od novembra 2008. godine u Udruženju je stalno uposlen i sekretar, a rad predsjednika i podpredsjednika i dalje je volonterski. Općina Jablanica je dodijelila Udruženju privrednika posl. prostor od 270 m² na period od 10 godina u svrhu formiranja Poslovnog inkubatora (zgrada muzeja Bitka za ranjenike na Neretvi). Sporazumom o prenosu nadležnosti općina Jablanica je prenijela nadležnost upravljanja inkubatorom na Udruženje.

II FAZA KREIRANJE CILJEVA

Potrebna podrška MSP

Nefinansijska podrška

Za razvoj preduzetništva i podsticanje rasta malih i srednjih preduzeća od velike važnosti je pružanje nefinansijske i finansijske pomoći. Iako preduzetnici ističu u prvi plan potrebu za dobijanjem finansijske pomoći smatramo da je ovom sektoru potrebna i da je gotovo od podjednake važnosti i nefinansijska pomoć.

Nefinansijsku podršku ne čine samo savjetodavne usluge već cjelokupan sistem organizovanja jednostavne i jeftine procedure za pokretanje i realizaciju poslovanja preduzetnika, kao i pružanja što kvalitetnijih i jeftinih usluga koje se mogu pružiti, a koje se odnose na reformu općinske uprave da se pored ostalog, uspostave i realizuju aktivnosti koje bi bile od značaja za podršku razvoja preduzetništva u Jablanici.

Također, treba posvetiti pažnju Udruženju poduzetnika Jablanica i prihvatiti ih kao ravnopravnog partnera kako bi općina postala servis preduzetnika u cilju poboljšanja njihovih poslovnih performansi, a kako bi što značajnije ojačali sektor MSP. Pored ovog udruženja podstaknuto je osnivanje nekoliko udruženja u oblasti poljoprivrede i Savez poljoprivrednih udruženja, čije djelovanje treba ojačavati kroz realizaciju projekata usklađenih sa potrebama privrede.

Finansijska podrška

Dosadašnji razvoj MSP sektora je najvećim dijelom baziran na sopstvenim sredstvima preduzetnika. Dugi niz godina je preduzetnicima bio onemogućen pristup značajnijim i jeftinim finansijskim izvorima sredstava. Općina je u ovom segmentu pružala pomoć i podršku obezbjeđivanju povoljnijih uslova za finansiranje poslovanja MSP kroz obezbjeđenje revolving kreditne linije, te je poboljšana i situacija za preduzetnike u Jablanici sa aspekta raspoloživih sredstava. Problem se javlja u realizaciji sredstava, gdje dobar dio poduzetnika nije u mogućnosti da realizuje dodjeljena kreditna sredstva.

U Jablanici postoje filijale ili ekspoziture slijedećih banaka: Vakufska banka, Privredna banka i Sparkasse banka.

S obzirom na relativno mali prostor općine i mali broj radnji i MSP, predstavnici banaka lako identifikuju svoje klijente, jer ih poznaju skoro od početka njihovog poslovanja, pa tako znaju i probleme sa kojima su suočeni i potencijale sa kojima raspolažu. U daljnim aktivnostima podrške trebalo bi se raditi na olakšavanju pristupa MSP sektora eksternim finansijskim sredstvima, finansijskim sredstvima razvojne banke i sl.

Potrebe MSP sektora iz gledišta organa uprave

Razvoj MSP sektora zahtjeva različite vidove podrške bez obzira na pravni oblik organizovanja. U tom smislu postoje dvije osnovne grupe u okviru MSP sektora prema kojim se trebaju i definisati specifični vidovi podrške. Prvu grupu predstavljaju preduzetnici početnici, dok drugu grupu predstavljaju preduzetnici koji su već uspostavili svoj biznis i tragaju za mogućnostima svog rasta i razvoja. Svi vidovi podrške od strane javnog, privatnog ili NVO sektora, koji se pružaju MSP sektoru, bez obzira na njegov nivo razvijenosti, moraju biti kreirani objektivnom tražnjom za određenim uslugama.

Start up – preduzetnici početnici

Potencijalni preduzetnici koji su u pripremnoj fazi startovanja svog biznisa, imaju potrebe da dobiju odgovor na mnoga pitanja i da prikupe veliki broj informacija.

U prvoj fazi, njima je neophodno da preispitaju svoje sposobnosti da li imaju potencijala da uspješno vode svoj posao. U sljedećoj fazi je potrebno da testiraju svoju biznis ideju, da li je mogu realizovati na tržištu. Na kraju, kada su identifikovali sa kojim ljudskim i finansijskim sredstvima će i otpočeti sa realizacijom svoje biznis ideje, ulaze u fazu registracije svog posla.

U sredinama koje su identifikovale preduzetništvo kao strateško opredeljenje, sve neophodne informacije se dobijaju na jednom mjestu (one stop shop), od neophodne obuke, savjetodavnih usluga i detaljnim informacijama o administrativnom postupku započinjanja posla, kao i samoj registraciji svog posla.

Danas, proces registracije preduzeća u HNK, konkretno Mostar BiH, traje 42 dana, i košta 2.317,00 KM, te minimalni kapital od 2.000,00 KM.

Finansiranjem preduzetnika početnika se bavi Zavod za zapošljavanje, Služba HNK i općina Jablanica, ali su raspoloživa sredstva relativno mala.

MSP i preduzetnici

Za razliku od preduzetnika početnika kojima je potrebna pomoć kako da pokrenu svoj posao, preduzetnici i MSP koji su već u poslu, imaju druge potrebe. One se mogu sažeti u jednu konstataciju - kako obezbjediti rast i razvoj i povećati profit. Problemi o kojima nisu razmišljali pri pokretanju svog posla, ili im se činilo da ne predstavljaju problem, poslije izvjesnog vremena izbijaju u prvi plan.

-Edukacija-

Vlasnici i zaposleni u MSP ne raspolažu uvijek sa adekvatnim obrazovanjem. U takvim uslovima su evidentni zahtjevi za specifičnim vidovima edukacije i obuke kako bi se prevazišli identifikovani problemi. Rješenja se najčešće iznalaze da privatni sektor najčešće angažuje specijalizovane konsultante, dok manje ili nikako se ne koriste obuke, radionice, seminari i sl.

-Ljudski resursi-

Vlasnicima firmi je vrlo teško da identifikuju potreban profil stručnih ljudi koji im je potreban za unapređenje poslovanja.

-Upravljanje-

Sa rastom obima posla, rastu i potrebe za efikasnom organizacijom firme i savremenim metodama upravljanja. Također, javlja se potreba za angažovanjem eksperata u ovoj oblasti koji će pomoći da se nađu najoptimalnija rješenja.

-Oprema-

Uvođenje savremene opreme je jedan od bitnih elemenata uspješnog poslovanja i preduslov za obezbjeđivanje standarda kvaliteta proizvodnje. Promjene u ovoj oblasti su brze i česte.

Preduzetnici u Jablanici u najvećoj mjeri raspolažu zastarjelom opremom, što im otežava da budu konkurentni na domaćem tržištu proizvodima koji stižu iz uvoza.

-Tržište-

Informacije o tržištu i konkurenciji su od kritične važnosti za uspješan razvoj posla. Identifikovanje tražnje i signala koji dolaze sa tržišta su opredjeljujući faktor u kreiranju ponude. Nepoznavanje tržišta predstavlja ozbiljan ograničavajući faktor rasta poslovanja i neprepoznavanja novih tržišnih šansi.

-Finansije-

Obezbjedivanje kvalitetnih dugoročnih sredstava pod povoljnim uslovima je od suštinskog značaja za razvoj preduzetništva. Preduzetnici uglavnom svoj razvoj samostalno finansiraju i nemaju iskustva sa različitim vidovima eksternog finansiranja, van eventualnih redovnih kredita banaka, dobavljača i avansa kupaca. Privrednici u dobroj mjeri raspolažu sa informacijama o uslovima kreditiranja banaka i smatraju da je kreditna procedura komplikovana i skupa. Nemaju institucionalne pomoći o načinu kako da stupe u kontakt sa potencijalnim inostranim partnerima i da sa njima pregovaraju o direktnom investiranju.

-Udruživanje-

Različiti vidovi formiranja udruženja, asocijacija, klastera predstavljaju osnov da nejakim preduzetnicima zajedno postanu ozbiljan partner u različitim oblicima zadovoljenja svojih potreba koje treba da im omoguće stabilan rast i razvoj.

Kod privrednika u Jablanici je sazrela svijest da od udruživanja mogu imati koristi. Udruženje funkcionira, održavaju se redovni sastanci i aktivno iskazuju potrebe lokalnoj zajednici. Saradnja sa javnim sektorom može biti bolja.

Partnerstvo javnog i privatnog sektora je ključ za ubrzan razvoj preduzetništva i njegovog doprinosa ekonomskom razvoju lokalne zajednice. To se podjednako odnosi na nefinansijsku i finansijsku pomoć sektoru MSP-a.

Privrednici očekuju da Općina uradi za njih: jednostavnija i efikasnija administracija, lakše dobijanje svih vrsta dozvola potrebnih za otpočinjanje sa radom, niže takse, smanjenje cijene građevinskog zemljišta, pomoć u obezbjeđenju jeftinijih finansijskih sredstava itd.

Kao rezultat naprijed navedenog stanja, a nastojeći aktivno pridonijeti stvaranju pretpostavki i okruženja stimulativnog za razvoj poduzetništva, te nastojeći ublažiti negativni utjecaj krize na poslovanje malog i srednjeg poduzetništva, općina Jablanica planira u periodu 2013-2017.godine kroz provođenje strateških ciljeva poduzimati sljedeće aktivnosti:

SC 1. Saradnja sa institucijama poduzetničke podrške

PC 1. Pospješivanje povezivanja obrazovnih institucija, institucija vlasti i MSP

1.1. Usklađivanje nastavnih planova obrazovnih institucija sa potrebama MSP

Projekat 1.1.1. Usklađivanje nastavnih planova u srednjoj školi

1.2. Savjetovanje poduzetnika

Projekat 1.2.1. Saradnja sa poduzetničkim centrima, agencijama, udruženjima i inkubatorima

Projekat 1.2.2. Saradnja sa ministarstvima FBiH i HNK

Projekat 1.2.3 Saradnja sa komorama, zavodima i sl.

1.3. Permanentna edukacija

Projekat 1.3.1 Seminari

Projekat 1.3.2. Poduzetničke tribine

Projekat 1.3.3. Radionice i forumi

Projekat 1.3.4. Edukacija za predstavnike lokalne uprave

1.4. Informisanje poduzetnika o programima poticanja preduzetništva

Projekat 1.4.1 Poduzetnički Info pult

Projekat 1.4.2. Poduzetničke publikacije

Projekat 1.4.3. Promotivni plakati, letci i prospekti

Projekti 1.4.4. Ostale aktivnosti informisanja

Projekat 1.4.5. Lokalno partnerstvo za zapošljavanje i ekonomski razvoj

SC 2 Razvoj poslovne infrastrukture**PC 1. Podržati razvoj poslovne infrastrukture**

- 1.1 Ažuriranje prostorno planske dokumentacije u skladu sa zahtjevima privrede
 - Projekat 1.1.1. Obezbjedenje zemljišta za izgradnju poslovnih zona
- 1.2. Definisanje planova izgradnje nove poslovne zone i izgradnja iste
 - Projekat 1.2.1. Finansiranje izgradnje poslovnih zona
 - Projekat 1.2.2. Katalog poduzetničkih zona

SC 3. Poboljšanje pristupa finansijama MSP**PC 1. Poboljšati finansiranje poduzetnika početnika**

- Projekat 1.1. Razvoj Start – up i mladih preduzeća, Start – up seminari
- Projekat 1.2. Preduzetnički informator
- Projekat 1.3. Poduzetnički inkubator
- Projekat 1.4. Nagradni konkurs „Najbolja preduzetnička ideja“

PC 2. Poboljšati finansiranje postojećih MSP

- 2.1. Kreditiranje preduzetnika i subvencioniranje kamate
 - Projekat 2.1.1. Subvencioniranje kamata za kredite MSP
 - Projekat 2.1.2. Sufinansiranje izrade poslovnih planova i investicionih elaborata
 - Projekat 2.1.3. Saradnja sa bankama i resornim ministarstvima
- 2.2. Poticanje zapošljavanja MSP kroz projektne aktivnosti
 - 2.2.1 Projekat poticanje industrijske proizvodnje (prerada i obrada kamena i sl.)
 - 2.2.2 Projekat poticanje obrta
 - 2.2.3. Projekat poticanje trgovine

SC 4. Jačanje konkurentnosti MSP**PC 1. Klustersko povezivanje**

- Projekta 1.1. Uspostavljanje i razvoj klastera kamen
- Projekat 1.2. Uspostavljanje i razvoj klastera poljoprivreda-poticanje zadrugarstva
- Projekat 1.3. Sufinansiranje zajedničkog nastupa na sajmovima

PC 2 Podrška certifikaciji proizvodnje

- Projekat 2.1. Sufinansiranje uvođenja ISO sistema kvaliteta
- Projekat.2.2. Sufinansiranje uvođenja HACCP-a
- Projekat 2.3. Sufinansiranje uvođenja certifikacije organske proizvodnje

III KREIRANJE MJERA, PROJEKATA RAZVOJA**Strateški cilj 1. – Promovisanje razvoja poduzetništva**

Prilagođavanje obrazovnog sistema i nastavnih planova obrazovnih institucija, naročito institucija srednjoškolskog obrazovanja u Jablanici treba biti povezano sa zahtjevima privrednog razvoja, odnosno obrazovanje treba pratiti trenutne i buduće potrebe privrede općine Jablanica. Uzimajući u obzir prirodna bogatstva kojima Jablanica raspolaže, putne komunikacije na koje se naslanjaju ugostiteljstvo i tranzitni turizam i dijelom trgovina, potrebno je voditi računa o što kvalitetnijem obrazovanju u ovim sektorima, sa posebnim aspektom na praktičnu nastavu, kako bi kadrovi izlaskom iz srednje škole mogli samostalno obavljati povjerene polove. Također, potrebno bi bilo omogućiti zainteresovanim poduzetnicima učešće na određenim savjetovanjima, edukacijama, dostavljati im kvalitetne i upotrebljive informacije o mogućnostima različitih vrsta podsticaja.

Prioritetni cilj 1. Pospješivanje povezivanja obrazovnih institucija, institucija vlasti i MSP

1.1. Usklađivanje nastavnih planova obrazovnih institucija sa potrebama MSP

Projekat 1.1.1. Usklađivanje nastavnih planova u Srednjoj školi Jablanica

Opis: Poboljšanje kvaliteta stručnog obrazovanja u srednjoj školi se može postići formiranjem radne grupe sastavljene od stručnih ljudi koja će raditi na izradi novog nastavnog plana u kojem će praktična nastava dobiti veći značaj, a koji će u maksimalnoj mogućoj mjeri biti naslonjen na potrebe privrede. Prilikom usklađivanja nastavnih planova treba izvršiti uvid u potrebnu stručnost nastavnog kadra koji će biti angažovan u realizaciji programskih sadržaja, učionički prostor, nastavna sredstva i druge uslove potrebne za uvođenje novog zanimanja, te obezbijediti saglasnost nadležnog kantonalnog ministarstva.

U prvoj polovini 2013. godine planira se otpočeti sa ovakvim oblikom pružanja pomoći poduzetnicima i ažuriranje nastavnih planova za narednu školsku godinu.

Nosilac: Općina, UPJ, Srednja škola

1.2. Savjetovanje poduzetnika

Svaki poduzetnik, bez obzira radi li se o početniku ili o poduzetniku u fazi rasta i razvoja, ima potrebu zatražiti određeni savjet tj. dobiti prave podatke i informacije na temelju kojih će lakše donijeti poslovnu odluku. Kako bi se poduzetnicima olakšalo donošenje odluka, služba (agencija) za razvoj, poduzetnički centri (udruženja REDAH, LINK) i inkubatori te ostale institucije poduzetničke podrške, svakodnevno pružaju usluge besplatnog savjetovanja za poduzetnike.

Projekat 1.2.1. Saradnja sa poduzetničkim centrima, agencijama, udruženjima i inkubatorima

Opis: Poduzetnički centri, agencije, udruženja i inkubatori dio su poduzetničke infrastrukture zaduženi za pružanje savjetodavnih, informativnih, edukativnih i drugih usluga poduzetnicima. Općina je prepoznala značaj poduzetničkih centara i inkubatora, te sudjeluje u financiranju određenih aktivnosti inkubatora. Savjetovanjem u centrima i inkubatorima želi se omogućiti poduzetnicima dobivanje potrebnih informacija što bliže mjestu njihova stanovanja i rada, kako bi se spriječio njihov gubitak vremena i novca u potrazi za pravom informacijom. Općina treba započeti poseban oblik saradnje na izradi poduzetničkih publikacija, koje provodi zajedno s poduzetničkim centrima i inkubatorima. Tokom 2013. godine potrebno planirati provođenje aktivnosti izrade poduzetničkih publikacija i sufinansiranje drugih zajedničkih projekata.

Projekat 1.2.2. Saradnja sa ministarstvima F BiH i HNK

Opis: saradnjom sa Ministarstvom privrede HNK i F BiH žele se poduzetnicima približiti projekti koje ministarstvo provodi, te omogućiti njihova veća participacija u bespovratnim sredstvima projekata podsticaja preduzetništva.

Nosioci: Općina

Projekat 1.2.3 Saradnja sa komorama, zavodima za zapošljavanje i sl.

Opis: saradnjom sa Zavodom za zapošljavanje HNK i F BiH žele se poduzetnicima približiti projekti koje provodi isti, te omogućiti njihova veća participacija u bespovratnim sredstvima projekata podsticaja preduzetništva i zapošljavanja. Unaprijeđenjem saradnje sa ovim poduzetničkim institucijama povećava se kvaliteta usluge koju poduzetnik dobiva. Dobar savjet utjecat će na donošenje dobre poslovne odluke, a dobra poslovna odluka urodit će povećanjem dobiti i novim zapošljavanjem. Zbog toga je neophodna kvalitetna saradnja između komore, zavoda i privrednika i njihovog međusobnog umrežavanja, kako bi poduzetnik dobio najbolji savjet, a da pri tome ne mora za svako pitanje pokucati na druga vrata. Tokom perioda 2013-2017. godine planira se nastaviti na unaprijeđenju ove saradnje, te ulaganje još više napora u što kvalitetnije praćenje i savjetovanje poduzetnika.

Nosioci: Općina, Institucije poduzetničke podrške

1.3. Permanentna edukacija

S ciljem daljnjeg podizanja nivoa znanja poduzetnika i svih ostalih sudionika u procesu podrške poduzetnicima (eksperti, savjetnici, mentori i sl.), te stvaranjem pretpostavki za brži privredni i socijalni razvoj općine, Služba za razvoj (Agencija), Regionalni centri, agencije, inkubatori i druge institucije poduzetničke podrške, provode kontinuiranu edukaciju putem različitih seminara, tribina, radionica i foruma.

Projekat 1.3.1 Seminari

Opis: Služba za razvoj (Agencija) zajedno s institucijama poduzetničke podrške organizira različite seminare. Seminari su namijenjeni ciljanim grupama polaznika, obrađuju različite teme, te pomažu u rješavanju problema s kojima se poduzetnici susreću u svom radu i podižu nivo efikasnosti poduzeća. Izbor teme seminara temeljen je na upitima samih poduzetnika. Izdvajanjem finansijskih sredstava za provođenje seminara, Općina omogućava poduzetnicima početnicima besplatno pohađanje seminara, a ostale seminare sufinansira, pa polaznici plaćaju samo dio troškova. Seminari su podijeljeni u sljedeće osnovne grupe:

- Program edukacije poduzetnika početnika - edukacija poduzetnika početnika o načinu registriranja preduzeća, osnovama finansijskog poslovanja, tržištu, institucijama poduzetničke podrške i dr.;
- Edukacija poduzetnika u fazi rasta i razvoja - na temelju analiza potreba poduzetnika provođenje edukacije za određena područja (marketing, finansije, poslovanje u vrijeme krize i recesije i sl.);
- Program usavršavanja menadžera preduzeća - seminari namijenjeni menadžerima, malim i srednjim poduzetnicima te nadarenim studentima završnih godina studija.

S obzirom da potreba za edukacijom poduzetnika konstantno raste, uz poseban naglasak na zahtjevima poduzetnika za specijaliziranim seminarima vezanim uz trenutnu privrednu situaciju, Služba za razvoj (Agencija) i ostale institucije poduzetničke podrške u toku perioda 2012-2016. (2013-2017.) godine trebaju nastaviti i proširiti aktivnosti vezane za edukaciju.

Nosilac: Općina, Institucije poduzetničke podrške

Projekat 1.3.2. Poduzetničke tribine

Opis: zbog nedostatka vremena i pravih izvora informacija, poduzetnici često nisu u toku s najnovijim saznanjima i dostignućima u svojoj djelatnosti. Za razliku od seminara, tribine se organiziraju u vidu kratkih predavanja, na kojima se jednostavno, kratko i jasno obrađuje određena tematika, prilagođena djelatnosti i veličini poduzetnika. Služba za razvoj (Agencija) i ostale institucije poduzetničke podrške trebaju organizovati široki spektar različitih tribina.

Tokom 2013-2017. godine planira se organiziranje svih onih tribina za koje poduzetnici budu iskazali zanimanje. Prisustvovanje tribinama za poduzetnike je besplatno.

Nosilac: Općina, Poduzetnički centri i inkubatori, Institucije poduzetničke podrške

Projekat 1.3.3. Radionice i forumi

Opis: s ciljem uspostavljanja bolje saradnje između poduzetnika te razmjene znanja i iskustava, kao i boljeg povezivanja poduzetnika i poduzetničkih institucija, organizuju se radionice i forumi. Kao oblik neformalne edukacije i mjesto uspostavljenja novih kontakata, radionice i forumi donose zanimljiva i korisna saznanja poduzetnicima i otvaraju im nove tržišne vidike. Agencija za razvoj i institucije poduzetničke podrške uključene su u aktivnosti povezivanja poduzetnika i razmjene stečenih znanja i iskustava. Tokom perioda 2013-2017. godina posebna će se pažnja posvetiti mogućnosti povezivanja velikih i malih poduzetnika.

Nosioci: Općina, Poduzetnički centri i inkubatori, ostale institucije poduzetničke podrške

Projekat 1.3.4. Edukacija za predstavnike lokalne uprave

Opis: edukativna predavanja za predstavnike jedinica lokalne samouprave namijenjena su kvalitetnijem povezivanju i prenošenju informacija i znanja između Kantona, općina i gradova. Povećanjem nivoa informisanosti o programima tehničke pomoći, fondovima, projektima izgradnje poduzetničkih zona, kreditnim linijama i programima poticanja poduzetništva, pomaže se općinama i gradovima u unaprijeđenju izgradnje poduzetničke infrastrukture, odnosno u stvaranju stimulativnog okruženja za razvoj poduzetništva. Tako se planira nastaviti sa povezivanjem općina i viših nivoa vlasti kroz organiziranje zajedničkih sastanaka i predavanja, te njihovim većim uključivanjem u projekte poticanja poduzetništva.

Nosioci: Općina

Aktivnost 1.4. Informisanje o programima poticanja poduzetništva

Imati pravu informaciju u pravo vrijeme na pravom mjestu od presudnog je značaja za sve učesnike tržišne utakmice. Samo onaj poduzetnik kome su dostupne sve informacije, može napraviti najbolji odabir za sebe i svoje preduzeće, te na taj način utjecati na olakšavanje poslovanja i maksimiziranje dobiti.

U svrhu što boljeg i kvalitetnijeg prezentiranja programa poticanja poduzetništva, u periodu 2013-2017. godina planirano je nastaviti s projektima koji poduzetnicima omogućavaju jednostavnije i brže dobivanje informacija, koje će biti korisne i koje će biti prihvaćene od strane poduzetnika.

Projekat 1.4.1 Poduzetnički Info pult

Opis: u prostorijama Općine osnovan je Info-pult, mjesto namijenjeno poduzetnicima. Na Info-pultu poduzetnici mogu dobiti informacije o svim aktivnim programima i mjerama poticanja poduzetništva, te adrese i opis poslova svih institucija poduzetničke podrške na području HNK, FBiH i BiH. Poduzetnicima je na raspolaganju Info-pult, u okviru web stranice www.ric.redah.ba na kojem poduzetnici također mogu dobiti niz korisnih informacija služeći se Internetom.

Tokom 2012- 2013. godine Info-pult bit će obogaćen dodatnim sadržajima iz lokalne zajednice, te će na taj način postati još privlačniji i korisniji poduzetnicima.

Nosioci: Općina, Redah

Projekat 1.4.2. Poduzetničke publikacije

Opis: s ciljem što kvalitetnijeg informiranja poduzetnika Općina planira izdati nekoliko publikacija koje imaju za cilj pružanje informacija ciljnim grupama poduzetnika, odnosno publikacija kao što su:

- Publikacija namijenjena poduzetnicima početnicima tj. svim onim osobama koje razmišljaju o pokretanju vlastitog poslovnog poduhvata;
 - Investicijski vodič namijenjen potencijalnim investitorima i ima za cilj upoznavanje potencijalnih ulagača s mogućnostima i pogodnostima poslovanja u općini, tj. privlačenje novih investicija;
 - Katalog definisanih poduzetničkih zona na području općine i raspoloživih neiskorištenih kapaciteta i u privatnom vlasništvu;
 - Vodič kroz ekološku poljoprivrednu proizvodnju sa osnovnim informacijama o ekološkoj proizvodnji.
- Cilj izdavanja ovog vodiča je probuditi svijest o značenju ekološke proizvodnje za općinu tj. poticanje razvoja konkurentske i ekonomski isplative proizvodnje, usklađene s potrebama očuvanje okoliša.

• „Moderna zadruga“, publikacija koja sadrži pregled svih podataka potrebnih za osnivanje i poslovanje u okviru zadruge, a za cilj ima predstaviti sve prednosti zadruge i promovirati zadružno poslovanje.

U toku perioda 2013-2017. planiraju se izraditi publikacije prema potrebama poduzetnika.

Nosioci: Općina, Poduzetnički centri i inkubatori

Projekat 1.4.3. Promotivni plakati, leci i prospekti

Opis: aktivnosti kojima se utiče na bolju informiranost poduzetnika su izrada informativnih plakata, letaka i prospekata. Promotivni plakati postavljeni na mjesta gdje se nalazi velik broj ljudi (Zavod za zapošljavanje, komore, udruženja, jedinice lokalne samouprave i dr.), povećavaju nivo informiranosti onih osoba i institucija kojima su informacije na plakatima namijenjene, ali bude znatiželju i kod onih osoba koje tek razmišljaju o pokretanju vlastitog poduhvata.

Tokom perioda 2013.-2017. godine pokrenut će se ove aktivnosti, te na taj način povećati nivo informisanosti poduzetnika i upoznati ih sa svim projektima koje Općina provodi.

Nosioci: Općina

Projekti 1.4.4. Ostale aktivnosti informisanja

Opis: poduzetnici se o programima poticanja poduzetništva informišu preko drugih institucija, prvenstveno preko poduzetničkih centara i poduzetničkih inkubatora. Također, veliku ulogu u kvalitetnom informiranju imaju privredna komora, kao i udruženja privrednika. Međusobnim povezivanjem svih institucija poduzetničke podrške omogućit će se poduzetnicima pravovremen dotok informacija. Veliku ulogu u realizaciji ovog projekta imaju lokalni mediji.

Tokom perioda 2013-2017. godine nastavit će se saradnja s lokalnim medijima. Kroz novinske napise, televizijske i radijske emisije, poduzetnici također dobivaju korisne informacije u pogledu svih projekata poticanja poduzetništva.

Nosioci: Općina, Poduzetnički centri i inkubatori, ostale institucije poduzetničke podrške

Projekti 1.4.5. Lokalno partnerstvo za zapošljavanje i ekonomski razvoj

Opis: povećanje stepena zaposlenosti radnosposobnog stanovništva-prilagođavanje radne snage u skladu sa stalnim promjenama na tržištu rada je važna mjera u pravcu zapošljavanja potrebne radne snage. Međusobnim povezivanjem svih institucija kao što su škole, poslodavci, biro rada i općina omogućit će se nezaposlenim osobama, učenicima da svoja znanja i vještine prilagode potrebama tržišta. Tokom perioda 2013-2017. godine nastavit će se saradnja, odnosno ozvaničiti će se uspostavljanje lokalnog partnerstva za

zapošljavanje i ekonomski razvoj kroz potpisivanje memorandum o sporazumjevanju i pakta za zapošljavanje i izradu akcionog plana za zapošljavanje.

Nosioci: poslodavci, obrazovne institucije/škole, biro rada, općina

Strateški cilj 2. Razvoj poslovne infrastrukture

Prioritetni cilj 1. Podržati razvoj poslovne infrastrukture

1.1. Ažuriranje prostorno planske dokumentacije u skladu sa potrebama privrede

Projekat 1.1.1. Obezbjedenje zemljišta za izgradnju poslovnih zona

Prostorni plan općine je strateški dokument kojim se područje općine tretira kao razvojni prioritet, odnosno kojim se dugoročno predviđa njegov razvoj u skladu sa potrebama stanovništva, privrede i u skladu sa raspoloživim prirodnim resursima i postojećom infrastrukturom.

Cilj prostornog planiranja usmjerenog na privredu je aktiviranje potencijala općine na principu iznalaženja zemljišta pogodnog za industriju, čime se povećava konkurentnost i privlačnost investitora. Prostornim planom se određuje namjena i površina, prostorni razmještaj infrastrukture, definišu se smjernice za utvrđivanje poslovnih zona.

1.2. Definisanje planova izgradnje novih poslovnih zona i izgradnja istih

Izgradnjom poduzetničkih zona općina želi potaknuti razvoj privrede na svom području, riješiti prostorne probleme poduzetnika i poticati buduće poduzetnike na ulaganje.

Osnivanjem poduzetničkih zona i proširenjem aktivnosti u postojećim, na dugoročan se način pomaže poduzetnicima u rješavanju problema prostora, odnosno stvaranju uvjeta za nesmetani rad, korištenje zajedničke infrastrukture i povezivanje poduzetnika smještenih na istom prostoru. S obzirom da se radi o projektima čije ostvarenje zahtjeva angažovanje velikih finansijskih sredstva i dobru pripremu, osnivanje i izgradnja novih poduzetničkih zona traži više vremena. Prvi korak u tom procesu je obezbjedenje zemljišta, priprema projektne dokumentacije, kako bi projekti biti pripremljeni na način da mogu biti predloženi za financiranje.

Projekat 1.2.1. Finansiranje izgradnje poslovnih zona

Opis: infrastrukturnim opremanjem zona potrebno je stvoriti pretpostavke za brži privredni razvoj općina, te omogućiti poduzetnicima brže i povoljnije rješavanje poslovnog prostora, što je i glavni cilj ovog projekta. Specifični ciljevi ovog projekta su: kreiranje novih radnih mjesta, racionalizacija korištenja resursa, (prostor, energija, infrastruktura), veća efikasnost proizvodnih procesa, povećanje prihoda jedinica lokalne samouprave, porast izvoza, angažiranje građevinske operative u opremanju zona i sl. Općina planira izdvajati značajna sredstva iz svog budžeta za opremanje poduzetničkih zona. Tokom perioda 2012.-2016. (2013.-2017.) godine planira se nastavak aktivnosti finansiranja izgradnje zona, kao i koordiniranje u provođenju projekta izgradnje poduzetničkih zona u jedinicama lokalne i viših nivoa vlasti, prvenstveno federalnih i kantonalnih organa zaduženih za razvoj privrede i poduzetništva.

Nosioci: Općina, Ministarstvo privrede HNK i F BiH

Projekat 1.2.2. Katalog poduzetničkih zona

Opis: katalog poduzetničkih zona predstavlja sistematizirani pregled svih poduzetničkih zona na području općine kako onih postojećih, tako i onih u pripremi. U katalogu se nalazi kartografski prikaz svih postojećih i planiranih zona, osnovni podaci o zonama (smještaj, površina, veličina parcela, infrastrukturna opremljenost, cijena zemljišta, komunalne naknade), te tabelarni prikaz svih važnih podataka o zonama. Cilj ovog kataloga je upoznavanje poduzetnika s mogućnostima poslovanja u poduzetničkim zonama tj. poticanje ulaganja u poduzetničke zone kao jezgre privrednog razvoja. Potrebno je štampati katalog, te napraviti elektronsku verziju istog. Katalog treba napraviti dostupnim u svim institucijama poduzetničke podrške i web stranici Općine.

Nosioci: Općina, Poduzetnički centri i inkubatori

SC 3. Poboljšanje pristupa finansijama MSP**Prioritetni cilj 1. Poboljšati finansiranje poduzetnika početnika**

(Finansijska podrška preduzeticima početnicima)

Na području općine provode se projekti namijenjeni poduzeticima koji tek započinju s poslovanjem (start-up) i mladim poduzećima. Svrha ovih projekata je stvaranje stimulativnog okruženja za povećanje broja poslovnih subjekata, te stvaranje pretpostavki za njihov uspjeh i opstanak na tržištu. Seminari za poduzetnike početnike, preduzetnički informator sa svim potrebnim informacijama i adresarom institucija, mogućnost smještaja u poduzetničke inkubatore, nagradni konkursi za najbolju poduzetničku ideju te različita savjetovanja, aktivnosti su koje se provode i finansiraju s ciljem razvoja novih poduzeća i poduzetnika.

Projekat 1.1. Razvoj Start – up i mladih preduzeća, Start – up seminari

Opis: poduzetnički centri i inkubatori provode seminare za poduzetnike početnike i za sve one osobe koje žele saznati nešto više o svijetu poduzetništva. Putem ovih seminara poduzetnike se informiše o osnovama poduzetništva, o pravnim oblicima registriranja poslovnih subjekata, o poslovnom planiranju, knjigovodstvu, istraživanju tržišta i marketingu, informiše ih se o programima poticanja poduzetništva, o poreznom sistemu, nude se individualna savjetovanja za poduzetnike, pružaju se usluge edukacije i savjetovanja o izradi poslovnih planova i slične aktivnosti. Općina sufinansira provođenje ovih seminara, koji su za polaznike besplatni.

Nosioci: Općina, Poduzetnički centri (Redah, Link) i inkubatori

Projekat 1.2. Preduzetnički informator

Opis: brošura Preduzetnički informator namijenjena je svim osobama koje razmišljaju o pokretanju poslovnog poduhvata, tj. svim poduzeticima početnicima. Cilj izrade ove brošure je pružiti cjeloviti pregled svih potrebnih informacija (što je potrebno da se postane uspješan poduzetnik, različite mogućnosti ulaska u posao, kako registrovati poslovni subjekt, finansiranje - gdje pronaći novac potreban za početak poslovanja, kako odabrati lokaciju za posao, obveze poduzetnika prema državi, adresar institucija za poticanje i jačanje poduzetništva i ostale korisne adrese), te početak poslovanja poduzeticima učiniti što bezbolnijim, jednostavnijim i bržim. Poduzetničku brošuru, informator zainteresovani mogu besplatno dobiti u svim institucijama poduzetničke podrške na području Općine.

Nosioci: Općina Poduzetnički centri i inkubatori

Projekat 1.3. Poduzetnički inkubator

Opis: Poduzetnički inkubatori uz povoljan zakup poslovnog prostora te pružanjem poslovnih, tehničkih i obrazovnih usluga, stvaraju poslovno okruženje u kojem poduzetnici početnici imaju adekvatne uslove za rast i razvoj. Namjenjeni su prvenstveno poduzeticima početnicima, koji se bave ili se imaju namjeru baviti uslužnom djelatnošću i određenom proizvodnjom, te posjeduju potencijal za razvoj i mogućnost zapošljavanja novih radnika. Općina sufinancira aktivnosti pružanja poslovnih i obrazovnih usluga koju provode poduzetnički inkubatori, a koje su za poduzetnike besplatne.

Nosioci: Općina, Poduzetnički inkubator

Projekat 1.4. Nagradni konkurs „Najbolja preduzetnička ideja“

Opis: S ciljem stvaranja stimulativnog okruženja za razvoj poduzetništva, afirmacije novih poduzetničkih ideja i poticanja poduzetnika početnika, Općina će pokrenuti novi projekt - nagradni konkurs „Najbolja preduzetnička ideja“. Na konkurs se mogu javiti poduzetnici početnici kao i sve fizičke osobe, uključujući i srednjoškolce, koje imaju dobre poduzetničke ideje i razmišljaju o ulasku u svijet poduzetništva. Kako bi ovaj projekt bio što zanimljiviji i privlačniji, predviđene su nagrade za najuspješnije učesnike. Prvu nagradu dodjeljuje Općina, a ostale nagrade dodjeljuju sponzori – zainteresovana preduzeća s područja općine, te banke, osiguravajuća društva i sl.. Provođenje projekta se planira kontinuirano najmanje jedanput godišnje u periodu 2013.-2017. godine.

Nosioci Općina, škole, udruženje

Prioritetni cilj 2. Poboljšati finansiranje postojećih MSP2.1. Kreditiranje preduzetnika i subvencioniranje kamate

Mogućnost obezbjeđenja povoljnih finansijskih sredstva jedan je od bitnih elemenata za početak poslovanja poduzetnika, kao i za mogućnost njihovog daljeg rasta i razvoja. Općina je do sada obezbjeđivala

kreditne linije koje su se realizirale u saradnji sa poslovnim bankama. Iz godine u godinu pojačan je interes poduzetnika, koji putem poduzetničkih kredita žele riješiti pitanje nabavke savremenijih mašina, opreme, te sirovina. Namjera je Općine da ovakvim kreditnim linijama dadne snažan poticaj privredi, pomažući na taj način napore malih i srednjih poduzeća da postignu konkurentnost na domaćem i stranim tržištima. U trenutnoj privrednoj situaciji, koju između ostalog karakteriše i slabiji plasman finansijskih sredstva te rast kamatnih stopa, krediti sa subvencioniranom kamatom značajan su poticaj i pomoć poduzetnicima kao oblik unaprijeđenja poslovanja i rješavanja tekućih finansijskih obveza. Očekivani rezultati ovakvih investicija su osnivanje novih poslovnih subjekata, zapošljavanje ili očuvanje postojećih radnih mjesta, uvođenje novih tehnologija u poslovanje, povećanje izvoza i privredni i socijalni napredak.

Projekat 2.1.1. Subvencioniranje kamata za kredite MSP

Opis: Općina Jablanica preko revolving kreditne linije MSP odobrava kredite u iznosu do 100.000,00 KM, s rokom otplate do 5 godina i kamatnom stopom EURIBOR + 2 %, max 6 %, koju pri tom subvencionira kamatu na način: u prvoj godini povrata 100 % od iznosa obaveza za plaćanje kamata po kreditu; u drugoj godini povrata 50 % od iznosa obaveza za plaćanje kamata po kreditu; u trećoj godini povrata 25 % od iznosa obaveza za plaćanje kamata po kreditu. Općina nastavlja subvencionirati kamate za date kredite i u narednom periodu uz sagledavanje mogućnosti davanja subvencija za ranije uzete kredite kod poslovnih banaka, a za što bi trebalo obezbjediti dodatna finansijska sredstva.

Nosioci: Općina, Poslovne banke

Projekat 2.1.2. Sufinansiranje izrade poslovnih planova i investicionih elaborata

Opis: Poslovni plan tj. Investicioni elaborat je pisani dokument koji jasno definiše ciljeve poslovanja i prikazuje metode za postizanje tih ciljeva. Poslovni planovi i investicioni elaborati obavezni su dio tražene dokumentacije za poduzetničke kredite kod obezbjeđenja ekstremnih sredstava, a sufinansiranjem izrade ovih dokumenata (ukoliko ga izrađuju poduzetnički inkubatori i centri, ovlaštene institucije ili konsultanti) podigao bi se kvalitet izrađenih planova, smanjila bi se mogućnost nerealnog prikazivanja očekivanih finansijskih rezultata, a poduzetniku, koji zajedno s konsultantom učestvuje u izradi plana, omogućio bi se detaljniji i realniji uvid u njegov projekt i mogućnost ostvarivanja planiranog uspjeha. Općina bi trebala sufinansirati izradu poslovnih planova i investicionih elaborata za korisnike poduzetničkih kreditnih linija naročito u oblastima koje se tiču prerade i obrade mineralnih sirovina.

Nosioci: Općina, poduzetnički centri i inkubatori, ovlaštene institucije ili konsultanti za izradu poslovnih planova i investicijskih elaborata

Projekat 2.1.3. Saradnja sa bankama i resornim ministarstvima

Opis: s ciljem približavanja poduzetnicima različitih mogućnosti kreditiranja, Općina treba konstantno da saraduje s poslovnim bankama, resornim ministarstvom, te drugim institucijama uključenim u kreditiranje poduzetnika, prvenstveno sa Razvojnog bankom F BiH. Banke reklamiraju svoje kreditne programe namjenjene MSP, te je s toga potrebno uključiti se u aktivnosti približavanja poduzetnicima mogućnost kreditiranja.

Tokom perioda 2013.-2017.godine uspostaviti će se i ojačati saradnja s ovim ali i svim drugim institucijama, koje će svojim programima moći ponuditi poduzetnicima povoljne uvjete kreditiranja.

Nosioci: Općina, Poslovne banke, Razvojna banka F BiH, resorna ministarstva

2.2. Poticanje zapošljavanja u MSP kroz projektne aktivnosti

Program zapošljavanja općina ima za cilj zaustaviti negativne trendove u zapošljavanju, povećanje broja zaposlenih, odnosno pospješivanje privredne aktivnosti i stvaranje povoljne klime za snažnija ulaganja. Cilj ovog postićaja bio bi pružanje pomoći MSP u održanju postojećeg broja zaposlenih i prijema novih zaposlenika.

2.2.1 Projekat poticanje industrijske proizvodnje (prerada i obrada kamena i sl)

Opis: s ciljem povećanja proizvodnje, investiranja u nova radna mjesta potrebno je obezbjediti grant-nepovratna sredstva koja će biti dodjeljena po prethodno utvrđenim kriterijima i po dostavljenim programima davati MSP iz navedenih oblasti, za povećanje broja zaposlenih u iznosu od 10.000,00 KM po jednom novozaposlenom. Broj novozaposlenih se utvrđuje na osnovu poslovnog plana korisnika sredstava.

Tokom perioda 2013-2017.godine uspostaviti će se saradnja na ovom projektu i sredstva će se povećavati sa početnog iznosa do 100.000,00 KM (ili odrediti postotak u budžetu kao npr 1-2 % budžeta ili slično).

Nosioci: Općina, Udruženje privrednika

2.2.2 Projekat poticanje obrta

Opis: s ciljem povećanja proizvodnje, investiranja u nova radna mjesta potrebno je obezbjediti grant-nepovratna sredstva koja će biti dodjeljena po prethodno utvrđenim kriterijima i po dostavljenim programima davati MSP iz navedenih oblasti, za povećanje broja zaposlenih u iznosu od 8.000,00 KM po jednom novozaposlenom. Broj novozaposlenih se utvrđuje na osnovu poslovnog plana korisnika sredstava.

Tokom perioda 2013-2017 uspostaviti će se saradnja na ovom projektu i sredstva će se povećavati sa početnog iznosa do 100.000,00 KM (ili odrediti postotak u budžetu kao npr. 1-2 % budžeta ili slično)

Nosioci: Općina, Udruženje privrednika

2.2.3. Projekat poticanje trgovine i turizma

Opis: s ciljem povećanja obima trgovine i turizma, investiranja u nova radna mjesta potrebno je obezbjediti grant-nepovratna sredstva koja će biti dodjeljena po prethodno utvrđenim kriterijima i po dostavljenim programima davati MSP iz navedenih oblasti, za povećanje broja zaposlenih u iznosu od 6.000,00 KM po jednom novozaposlenom. Broj novozaposlenih se utvrđuje na osnovu poslovnog plana korisnika sredstava.

Tokom perioda 2013-2017. godine uspostaviti će se saradnja na ovom projektu i sredstva će se povećavati sa početnog iznosa do 100.000,00 KM (ili odrediti postotak u budžetu kao npr 1-2 % budžeta ili slično).

Strateški cilj 4. Jačanje konkurentnosti MSP

Prioritetni cilj 1. Klustersko povezivanje

Kako bi mala i srednja preduzeća bila što konkurentnija i usmjerena na primjenu svjetskih tehnologija, nužno je pokrenuti proces njihovog povezivanja. Osnivanjem klastera želi se povećati konkurentnost privrede, što uključuje koordiniran i zajednički rad malih, srednjih pa i velikih poslovnih subjekata, centara znanja i lokalne uprave. Intenzivna i konstantna razmjena informacija, protok znanja te specijalizacija uloga i aktivnosti u klasteru mogu ostvariti komparativne prednosti, koje u kranjem cilju imaju ostvarenje konkurentnosti, kako na domaćem tako i na ino tržištu. Općina će u saradnji sa UPJ učestovati u projektima povezivanja koji imaju za cilj povećanje konkurentnosti industrijske proizvodnje i poljoprivrede.

Tokom 2013.-2017. godina Općina će pružiti podršku svim klaster inicijativama.

Projekta 1.1. Uspostavljanje i razvoj klastera kamen

Opis: u protekloj godini Udruženje privrednika je realizovalo i jedan od značajnijih projekata za područje općine Jablanica, a tiče se uvođenja novih zanimanja i to: kamenorezac i keramičar.

Jablanica je grad koji je poznat po kamenu, tačnije jablaničkom Granitu čiju su vrijednost i kvalitet prepoznali mnogi. Jablanički granit ima bogatu tradiciju, te je kao simbol vječnosti korišten za izgradnju platoa ispred zgrade UN u New Yorku, za zgradu pravosuđa u Budimpešti itd. Od granita su izgrađeni i plato KCS Skenderija, glavna ulica Knez Mihajlova u Beogradu, Sportski centar „Cibona“ u Zagrebu, glavna ulica i trg ispred Skupštine BiH u Sarajevu, metro u Budimpešti, hotel Bristol u Mostaru i dr. Kamenom su se počeli baviti i mladi poduzetnici, koji su osnivali male zanatske radnje koje su danas prerasle u velike firme od kojih neke zapošljavaju i do 100 radnika. Danas na području općine Jablanice kamenoklesari zapošljavaju oko 500 ljudi iz ove općine. Problem koji su zajedno istakli poslodavci bio je nedostatak kadra iz ove branše, te su godinama prisiljeni zapošljavati osobe iz drugih nesrodnih djelatnosti. Time je ideja o uvođenju novih zanimanja u Srednju školu u Jablanici krenula u realizaciju. Udruženje privrednika Jablanica tada izrađuje projekat, te u saradnji sa JU Srednja škola Jablanica dolazi i do njegove implementacije. U školskoj 2010./2011. godini upisano je 25 učenika koji su kao svoje zanimanje odabrali kamenorezac i keramičar čime je formirano jedno odjeljenje od 25 učenika. Praktična nastava izvodi se već u prvoj godini školovanja i tu u privatnim firmama - članovima Udruženja privrednika koji u cilju stimulisanja učenika izdvajaju određena sredstva na ime naknade za kvalitetno obavljenu praktičnu nastavu. Udruženje privrednika je mišljenja da se je ovo kvalitetan projekat, koji može ostvariti zavidan rezultat, ali i koji treba maksimalnu podršku kako privrednika tako i vlasti. Stipendiranje učenika, sufinansiranje studijskih posjeta samo su dio podrške koju bi vlasti trebale pružiti. Udruženje nastavlja sa ovim projektom i očekujemo da ćemo ove godine imati i više od jednog odjeljenja budući da su interesovanja za ova zanimanja svakim danom sve veća.

Iz svega navedenog proizilazi projekat kojim bi uvezali privrednike koji obrađuju kamen, obrazovanje djece i zapošljavanje istih u proizvodnoj visokoproduktivnoj djelatnosti i daljnji institucionalni razvoj ove

djelatnosti kroz podršku MSP i stvaranje uslova da se na institucionalan i krajnje jednostavan način omogući eksploatacija kamena i zajednički nastup sa proizvodima od kamena

Nosioci: Općina, UPJ, Srednja škola

Projekat 1.2. Uspostavljanje i razvoj klastera poljoprivreda-poticanje zadrugarstva

Opis: Zadruga je dobrovoljno udruženje u kojem svaki član učestvuje neposredno i koji zajedničkim poslovanjem po načelu uzajamne pomoći unapređuju svoj ekonomski i i drugi profesionalni interes, a radi ostvarivanja lične i zajedničke dobiti zadrugara. Zadruga je kao oblik udruživanja poljoprivrednika još uvijek nepoznanica, odnosno bolje reći neprihvatljiva kao zaostavština bivšeg sistema. Svrha ove aktivnosti je bolje povezivanje poljoprivrednih proizvođača, promocija zadružnog poslovanje i lakši plasman poljoprivrednih proizvoda i lakšeg organizovanja otkupa poljoprivrednih proizvoda i ljekobilja sa područja općine Jablanica.

Tokom 2013.-2017. godine planira se nastaviti sa aktivnostima uvođenja zadružnog poslovanja, klastera, provođenja edukacije o značaju zadruge koje će provoditi Savez poljoprivrednih udruženja sa svojom stručnom službom u saradnji sa zadrugom, zašto se udružiti u zadrugu, kakva zadruga treba biti i sl., te svim aktivnostima u pravcu osnivanja moderne zadruge.

Nosioci: Općina, Savez poljoprivrednih udruženja.

Projekat 1.3. Sufinansiranje zajedničkog nastupa na sajmovima

Opis: Zajedničkim nastupima na sajmovima omogućava se poduzetnicima (poljoprivrednicima) uspostavljanje novih kontakata, upoznavanje potencijalnih kupaca sa svojim proizvodima, zajedničkim i jedinstvenim proizvodom pod brendom jablanički, te lakši prodor na nova tržišta. Kako bi nastupi na sajmovima za poduzetnike bio što uspješniji, potrebno je izraditi kvalitetan i prepoznatljiv sajamski promotivni materijal jer kvalitetna promocija utiče na percepciju proizvoda i usluga, te u krajnjoj liniji bolju prodaju. Izradom ovakvog materijala oplemenjuje se izložbeni prostor na sajmovima, a poduzetnici i njihovi proizvodi dobivaju prepoznatljiv identitet.

Općina će u periodu 2013-2017. godine sufinansirati troškove zajedničkog nastupa na sajmovima i podržavati organizaciju lokalnog sajma poljoprivrede koji se organizira u skladu sa Jablaničkim ljetom i koji treba da vremenom postane tradicija općine Jablanica..

Nosioci: Općina, UPJ, SPU Jablanica (Savez poljoprivrednih udruženja)

Prioritetni cilj 2. Podrška certifikaciji proizvodnje

Kako bi privrednici sa područja Općine mogli konkurisati na zahtjevnom ino tržištu, odnosno izvoziti svoje proizvode i usluge, te da bi povećali svoju konkurentsku prednost na domaćem tržištu, moraju ispunjavati stroge uslove kvaliteta koje im tržište nameće.

Projekat 2.1. Sufinansiranje uvođenja ISO sistema kvaliteta

Opis: ISO (International Organization for Standardization) je organizacija koja je prepoznala potrebu za usklađivanjem standarda kvaliteta na svjetskom nivou, te donijela seriju ISO standarda. ISO standardi predstavljaju grupu međunarodno priznatih standarda i smjernica za izgradnju sistema kvaliteta. Norma kvalitete ISO 9001:2000 namijenjena je osiguranju kvaliteta u cjelokupnom poslovno-proizvodnom procesu u cilju zadovoljenja zahtjeva kupaca ili očekivanja tržišta, a ISO 14001 je međunarodna norma sistema upravljanja okolišem. Ta norma je primjenjiva na sve organizacije u bilo kojoj industrijskoj grani. S ciljem povećanja broja certificiranih preduzeća, povećanja kvaliteta proizvoda i usluga, zaštite okoliša te stvaranja pretpostavki za brži prodor na domaće i strana tržišta, Općina će učestvovati u sufinansiranju dijela troškova za implementaciju sistema upravljanja kvalitetom po normi ISO 9001:2000 i ISO 14001.

Nosioci: Općina, ovlaštene institucije koje provode certificiranje

Projekat.2.2. Sufinansiranje uvođenja HACCP-a

Opis: Sve veća pažnja potrošača usmjerena na ispravnost prehrambenih proizvoda jedan je od najvećih izazova s kojima se danas susreće prehrambena industrija. HACCP je skraćenica pojma Hazard Analysis and Critical Control Point i predstavlja preventivni pristup kojim se osigurava sigurnost hrane. HACCP se temelji na identifikaciji i analizi specifičnih opasnosti i utvrđivanju preventivnih mjera kojima se rizik

proizvodnje i nastanka potencijalno opasne hrane uklanja ili svodi na prihvatljivu mjeru. Općina će učestovati u sufinansiranju uvođenja HACCP-a za preduzeća u prehrambenoj industriji. Uvođenjem HACCP-a stvara se dodatno povjerenje kupaca i povećava konkurentna prednost, te omogućava lakši prodor na inozemna tržišta.

Nosioci: Općina, ovlaštena institucija koja provodi certificiranje

Projekat.2.3. Sufinansiranje uvođenja certifikacije organske proizvodnje

Opis: poljoprivrednici sa područja općine Jablanica proizvode zdravu organsku hranu koja posjeduje kvalitet. Takva proizvodnje treba da bude certificirana kako bi mogla da zauzme zasluženno mjesto na tržištu što je veoma značajno sa aspekta marketinga i prodaje poljoprivrednih proizvoda, kako bi domaći poljoprivredni proizvođači mogli da imaju rentabilniju proizvodnju.

Nosioci: Općina, ovlaštena institucija koja provodi certificiranje

IV. Praćenje i provođenje Programa (Metodologija praćenja)

Za provedbu mjera iz ovog Programa potrebno je izraditi godišnje Operativne planove s razrađenim provedbenim aktivnostima, kriterijima za dodjelu grantova i finansijske podrške, zadaćama svih nosioca zaduženih za provođenje, rokovima izvršenja i planiranim iznosima iz budžeta.

Nosioci provedbe obvezuju se na kvalitetnu suradnju u cilju transparentnosti, jačanje podrške za poboljšanje poduzetničkog okoliša i administrativne učinkovitosti, te praćenja učinka podrške.

Projekti definisani planom

NAZIV PROJEKTA	SC 1. Promovisanje razvoja poduzetništva PC 1. Pospješivanje povezivanja obrazovnih institucija, institucija vlasti i MSP 1.1. Usklađivanje nastavnih planova obrazovnih institucija sa potrebama MSP Projekat 1.1.1. Usklađivanje nastavnih planova u srednjoj školi
SREDSTVA BUDŽETA	Nisu potrebna posebna budžetska sredstva
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, Učenici srednje škole Jablanica, JLS
CILJ	Uskladiti nastavni plan u Srednjoj školi za potrebe privrednog razvoja općine s ciljem školovanja kadrova koji se mogu odmah uključiti u radni proces
AKTIVNOST	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: - Analizirati postojeće nastavne planove - Donjeti novi nastavni plan u skladu sa potrebama privrede
USLOVI	Postojanje zainteresovanih privrednih subjekata za zapošljavanjem novih obučanih učenika, sa novim zanimanjima.
PROVOĐENJE ROK	Nosioci: Srednja škola Jablanica, Ministarstvo obrazovanja HNK, UPJ, Općina Jablanica Pojedinačno iskazati rokove - Analizirati postojeće nastavne planove do 3 mjeseca SŠJ,OJ,UPJ - Donjeti novi nastavni plan u skladu , najdalje do početka naredne školske godine. SŠJ, MHNK
NAZIV PROJEKTA	SC 1. Saradnja sa institucijama poduzetničke podrške PC 1. Pospješivanje povezivanja obrazovnih institucija, institucija vlasti i MSP 1.2. Savjetovanje poduzetnika Projekat 1.2.1. Saradnja sa poduzetničkim centrima, agencijama, udruženjima i inkubatorima
SREDSTVA BUDŽETA	Izrada publikacija 1.000,00 KM Sufinansiranje zajedničkih projekata 4.000,00 KM
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS
CILJ	Savjetovanje u cilju donošenja boljih i kvalitetnih poslovnih odluka

AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: -Provođenje aktivnosti izrade poduzetničkih publikacija; -Uspostavljanje kontinuiranog protoka informacija između općine i poduzetničkih centara, agencija, udruženja i inkubatora; -Sufinansiranje drugih zajedničkih projekata od značaja za međusobnu saradnju
USLOVI	Zainteresovanost korisnika
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina Jablanica, UPJ
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: -Provođenje aktivnosti izrade poduzetničkih publikacija – 3 mjesec; UPJ,OJ -Uspostavljanje kontinuiranog protoka informacija između općine i poduzetničkih centara, agencija, udruženja i inkubatora – 1 mjesec; UPJ,OJ -Sufinanciranje drugih zajedničkih projekata – po potrebi.
NAZIV PROJEKTA	SC 1. Promovisanje razvoja poduzetništva PC 1. Pospješivanje povezivanja obrazovnih institucija, institucija vlasti i MSP 1.2. Savjetovanje poduzetnika Projekat 1.2.2. Saradnja sa ministarstvima F BiH i HNK
SREDSTVA BUDŽETA	Nisu potrebna posebna sredstva
KORISNICI	Udruženje privrednika Jablanica
CILJ	Cilj ovog projekta je obezbjeđenje sredstava za financiranje određenih aktivnosti poduzetnika
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: -Uspostavljanje kontinuiranog protoka informacija između općine i viših nivoa vlasti - Pružanje pomoći u izradi aplikacija na Javne pozive viših nivoa vlasti
USLOVI	Uspostavljanje kontinuiranog protoka informacija između općine i viših nivoa vlasti
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: -Uspostavljanje kontinuiranog protoka informacija između općine i viših nivoa vlasti – OJ 1 mjesec; -Izrada projekata koji se apliciraju na Javne pozive- OJ kontinuirano.
NAZIV PROJEKTA	SC 1. Promovisanje razvoja poduzetništva PC 1. Pospješivanje povezivanja obrazovnih institucija, institucija vlasti i MSP 1.2. Savjetovanje poduzetnika Projekat 1.2.3 Saradnja sa komorama, zavodima i sl.
SREDSTVA BUDŽETA	Nisu potrebna posebna budžetska sredstva
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS
CILJ	Kvalitetna saradnja između svih institucija poduzetničke podrške komore, zavodi kako bi poduzetnik dobio najbolji savjet
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: - Organiziranje sastanaka između institucija poduzetničke podrške Općine Jablanica; - Aktivnosti na stvaranje boljih kanala informisanja i stvaranju ambijenta kako bi poduzetnici imali obavezu da koriste usluge institucija poduzetničke podrške.
USLOVI	Postojanje zainteresovanih privrednih subjekata
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, Institucije poduzetničke podrške
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: - Organiziranje sastanaka između institucija poduzetničke podrške i Službe, Agencije za razvoj i Poduzetnika – 1 mjesec; - Aktivnosti na stvaranju boljih kanala inforisanja i stvaranju ambijenta kako bi poduzetnici imali obavezu da koriste usluge institucija poduzetničke podrške – 2 mjeseca.

NAZIV PROJEKTA	SC 1. Promovisanje razvoja poduzetništva PC 1. Pospješivanje povezivanja obrazovnih institucija, institucija vlasti i MSP 1.3. Permanentna edukacija Projekat 1.3.1 Seminari
SREDSTVA BUDŽETA	2000,00 KM -sredstva za organizaciju i plaćanje konsultanata 500,00 KM po jednom seminaru.
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS,
CILJ	Seminari su namijenjeni ciljanim grupama polaznika, obrađuju različite teme, te pomažu u rješavanju problema s kojima se poduzetnici susreću u svom radu i podižu nivo efikasnosti poduzeća
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: - Izabrati teme seminara koje su osnovane na upitima samih poduzetnika; - Nastaviti i proširiti aktivnosti vezane za edukaciju od strane Općine i ostalih institucija poduzetničke podrške, s obzirom da potreba za edukacijom poduzetnika stalno raste.
USLOVI	Postojanje zainteresovanosti poduzetnika za korištenje seminara; Postojanje zainteresiranih, prije svega kvalifikovanih institucija poduzetničke podrške za provođenje kvalitetnih i odgovarajućih seminara.
PROVOĐENJE ROK	Nosioци: Općina, Institucije poduzetničke podrške Pojedinačno iskazati rokove: <ul style="list-style-type: none"> - Izabrati teme seminara koje su osnovane na upitima samih poduzetnika – 2 mjeseca; OJ - Nastaviti i proširiti aktivnosti vezane za edukaciju od strane Općine i ostalih institucija poduzetničke podrške, s obzirom da potreba za edukacijom poduzetnika stalno raste – 10 mjeseci, OJ.
NAZIV PROJEKTA	SC 1. Promovisanje razvoja poduzetništva PC 1. Pospješivanje povezivanja obrazovnih institucija, institucija vlasti i MSP 1.3. Permanentna edukacija Projekat 1.3.2. Poduzetničke tribine
SREDSTVA BUDŽETA	2000,00 KM -sredstva za organizaciju i plaćanje konsultanata 500,00 KM po jednoj tribini.
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS,
CILJ	Općina i ostale institucije poduzetničke podrške trebaju organizovati široki spektar različitih tribina u vidu kratkih predavanja, na kojima se jednostavno, kratko i jasno obrađuje određena tematika, prilagođena djelatnosti i veličini poduzetnika.
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> - Organizacija poduzetničkih tribina sa aktuelnim poduzetničkim temama; - Određivanje vremena i mjesta održavanja poduzetničkih tribina; - Informisanje poduzetnika o datumu održavanja tribina;
USLOVI	<ul style="list-style-type: none"> - Postojanje zainteresovanosti poduzetnika za održavanjem tribina; - Obezbjedivanje besplatnog prisustva tribinama;
PROVOĐENJE ROK	Nosilac: Općina, Poduzetnički centri i inkubatori, Institucije poduzetničke podrške Pojedinačno iskazati rokove: <ul style="list-style-type: none"> - Organizacija poduzetničkih tribina sa aktuelnim poduzetničkim temama – po potrebi nakon iskazanih interesa privrednih subjekata - Određivanje vremena i mjesta održavanja poduzetničkih tribina – po potrebi; - Informisanje poduzetnika o datumu održavanja tribina – 15 dana prije tribine;
NAZIV PROJEKTA	SC 1. Promovisanje razvoja poduzetništva PC 1. Pospješivanje povezivanja obrazovnih institucija, institucija vlasti i MSP 1.3. Permanentna edukacija Projekat 1.3.3. Radionice i forumi
SREDSTVA BUDŽETA	2000,00 KM -sredstva za organizaciju i plaćanje konsultanata 500,00 KM po jednom seminaru.

KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS
CILJ	Općina i institucije poduzetničke podrške trebaju biti uključene u aktivnosti povezivanja poduzetnika i razmjene stečenih znanja i iskustava kroz radionice i forume, kao oblike neformalne edukacije i mjesto uspostavljenja novih kontakata i otvaranja novih tržišnih vidika.
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> - Organizacija radionica i foruma sa aktuelnim poduzetničkim temama; - Određivanje vremena i mjesta održavanja radionica i foruma; - Informisanje poduzetnika o datumu održavanja radionica i foruma; - Insistiranje na mogućnosti povezivanja velikih i malih poduzetnika.
USLOVI	Postojanje zainteresovanosti poduzetnika za održavanjem radionica i foruma
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, Poduzetnički centri i inkubatori, Ostale institucije poduzetničke podrške
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: <ul style="list-style-type: none"> - Organizacija radionica foruma sa aktuelnim poduzetničkim temama – po potrebi; - Određivanje vremena i mjesta održavanja radionica i foruma – po potrebi; - Informisanje poduzetnika o datumu održavanja radionica i foruma – 15 dana prije događaja;

NAZIV PROJEKTA	SC 1. Promovisanje razvoja poduzetništva PC 1. Pospješivanje povezivanja obrazovnih institucija, institucija vlasti i MSP 1.3. Permanentna edukacija Projekat 1.3.4. Edukacija za predstavnike lokalne uprave
SREDSTVA BUDŽETA	Nisu potrebna posebna budžetska sredstva
KORISNICI	JLS
CILJ	Edukativna predavanja za predstavnike jedinica lokalne samouprave namijenjena su kvalitetnijem povezivanju i prenošenju informacija i znanja između Federacije, Kantona, općina i gradova.
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> - Informisati o programima tehničke pomoći, fondovima, projektima izgradnje poduzetničkih zona, kreditnim linijama i programima poticanja poduzetništva; - Nastaviti sa povezivanjem općina i viših nivoa vlasti kroz organiziranje zajedničkih sastanaka i predavanja, te njihovim većim uključivanjem u projekte poticanja poduzetništva.
USLOVI	Stvaranje ambijenta za provođenje permanentne edukacije za predstavnike lokalne samouprave
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina,
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: <ul style="list-style-type: none"> - Informisati o programima tehničke pomoći, fondovima, projektima izgradnje poduzetničkih zona, kreditnim linijama i programima poticanja poduzetništva – kontinuirano; - Nastaviti sa povezivanjem općina i viših nivoa vlasti kroz organiziranje zajedničkih sastanaka i predavanja, te njihovim većim uključivanjem u projekte poticanja poduzetništva – kontinuirano

NAZIV PROJEKTA	SC 1. Promovisanje razvoja poduzetništva PC 1. Pospješivanje povezivanja obrazovnih institucija, institucija vlasti i MSP 1.4. Informisanje o programima poticanja poduzetništva Projekat 1.4.1 Poduzetnički Info pult
SREDSTVA BUDŽETA	Nisu potrebna značajnija budžetska sredstva
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS,
CILJ	Poboljšanje poduzetničkog info-pulta s ciljem informisanja o programima i mjerama poticanja poduzetništva

AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> - Ažuriranje podataka poduzetničkog info-pulta; - Informisati poduzetnike o postojanju poduzetničkog info-pulta; - Informisati poduzetnike da im je na raspolaganju Info-pult, u okviru web stranice www.ric.redah.ba na kojem poduzetnici također mogu dobiti niz korisnih informacija služeći se Internetom.
USLOVI	Zainteresovanost korisnika .
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, Redah
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: <ul style="list-style-type: none"> - Pronaći adekvatno mjesto za stacioniranje poduzetničkog info-pulta – 1 mjesec; - Informisati poduzetnike o postojanju poduzetničkog info-pulta – kontinuirano; - Informisati poduzetnike da im je na raspolaganju Info-pult, u okviru web stranice www.ric.redah.ba na kojem poduzetnici također mogu dobiti niz korisnih informacija služeći se Internetom – kontinuirano;

NAZIV PROJEKTA	SC 1. Promovisanje razvoja poduzetništva PC 1. Pospješivanje povezivanja obrazovnih institucija, institucija vlasti i MSP 1.4. Informisanje o programima poticanja poduzetništva Projekat 1.4.2. Poduzetničke publikacije
SREDSTVA BUDŽETA	2000,00 KM po jednoj publikaciji (izrada i štampanje) 10.000,00 KM za pet setova publikacija
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS,
CILJ	S ciljem što kvalitetnijeg informiranja poduzetnika Općina planira izdati nekoliko publikacija koje imaju za cilj pružanje informacija ciljnim grupama poduzetnika
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> - Pronaći autore koji će obraditi teme adekvatne za poduzetničke publikacije (Publikacija namijenjena poduzetnicima početnicima, Investicijski vodič namijenjen potencijalnim, Katalog definisanih poduzetničkih zona, Vodič kroz ekološku poljoprivrednu proizvodnju, „Moderna zadruga); - Obezbjediti adekvatan sadržaj; - Odabrati javnom nabavkom najboljeg ponuđača za štampanje poduzetničkih publikacija; - Poduzetnicima pravovremeno obezbijediti objavljene publikacije.
USLOVI	Istražiti uslove koji bi opravdali svrhu izdavanja publikacija prema potrebama poduzetnika, istražiti potrebe poduzetnika.
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, Poduzetnički centri i inkubatori, UPJ
ROK	Pojedinačno iskazati rokove <ul style="list-style-type: none"> - Pronaći autore koji će obraditi teme adekvatne za poduzetničke publikacije – 2 mjeseca; - Obezdjediti sadržaj publikacije – 3 mjeseca; - Odabrati javnom nabavkom najboljeg ponuđača za štampanje poduzetničkih publikacija – 2 mjeseca; - Poduzetnicima pravovremeno obezbijediti objavljene publikacije – po potrebi.

NAZIV PROJEKTA	SC 1. Promovisanje razvoja poduzetništva PC 1. Pospješivanje povezivanja obrazovnih institucija, institucija vlasti i MSP 1.4. Informisanje o programima poticanja poduzetništva Projekat 1.4.3. Promotivni plakati, leci i prospekti
SREDSTVA BUDŽETA	1.000,00 KM za štampanje plakata
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS,

CILJ	Aktivnosti kojima se utiče na bolju informiranost poduzetnika su izrada informativnih plakata, letaka i prospekata.
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> - Odabir tema adekvatnih za izradu promotivnih plakata, letaka i prospekata - Pokretanje aktivnosti za izradu promotivnih plakata, letaka i prospekata; - Izrada istih i njihova distribucija na mjesta gdje se nalazi velik broj ljudi (zavod za zapošljavanje, komore, udruženja, jedinice lokalne samouprave i dr.), kako bi povećali nivo informiranosti onih osoba i institucija kojima su informacije na plakatima namijenjene, ali i probudili znatiželju i kod onih osoba koje tek razmišljaju o pokretanju vlastitog poduhvata.
USLOVI	Istražiti uslove koji bi opravdali svrhu izdavanja plakata, letaka i prospekata prema potrebama poduzetnika, istražiti potrebe poduzetnika.
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, Poduzetnički centri i inkubatori
ROK	Pojedinačno iskazati rokove <ul style="list-style-type: none"> - Odabir tema adekvatnih za izradu promotivnih plakata, letaka i prospekata – 1 mjesec - Pokretanje aktivnosti za izradu promotivnih plakata, letaka i prospekata – 1 mjesec; - Izrada istih i njihova distribucija na mjesta gdje se nalazi velik broj ljudi (zavod za zapošljavanje, komore, udruženja, jedinice lokalne samouprave i dr.), kako bi povećali nivo informiranosti onih osoba i institucija kojima su informacije na plakatima namijenjene, ali i probudili znatiželju i kod onih osoba koje tek razmišljaju o pokretanju vlastitog poduhvata – 2 mjeseca.

NAZIV PROJEKTA	SC 1. Promovisanje razvoja poduzetništva PC 1. Pospješivanje povezivanja obrazovnih institucija, institucija vlasti i MSP 1.4. Informisanje o programima poticanja poduzetništva Projekti 1.4.4. Ostale aktivnosti informisanja
SREDSTVA BUDŽETA	Nisu potrebna posebna sredstva
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS
CILJ	Aktivnosti kojima se utiče na bolju informiranost poduzetnika preko drugih institucija kao što su privredne komore, udruženja privrednika, inkubatori.
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> - Uspostaviti redovne kanale protoka informacija između privrednika i privrednih komora, zavoda - Pokretanje aktivnosti za uspostavu redovnih televizijskih i radijskih emisija u cilju poticanja poduzetništva
USLOVI	Istražiti uslove koji bi opravdali svrhu uspostave protoka informacija i tv i radio emisija.
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, Poduzetnički centri i inkubatori
ROK	Pojedinačno iskazati rokove <ul style="list-style-type: none"> - Uspostaviti redovne kanale protoka informacija između privrednika i privrednih komora, zavoda- 2 mjeseca - Pokretanje aktivnosti za uspostavu redovnih televizijskih i radijskih emisija u cilju poticanja poduzetništva- kvartalno

NAZIV PROJEKTA	SC 1. Promovisanje razvoja poduzetništva PC 1. Pospješivanje povezivanja obrazovnih institucija, institucija vlasti i MSP 1.4. Informisanje o programima poticanja poduzetništva Projekti 1.4.5. Lokalno partnerstvo za zapošljavanje i ekonomski razvoj
----------------	---

SREDSTVA BUDŽETA	Nisu potrebna posebna sredstva
KORISNICI	Direktni korisnici: Privrednici općine Jablanica, učenici, roditelji, nezaposlene osobe, JLS Indirektni korisnici: biro rada, općina, obrazovne institucije/škole
CILJ	Povećanje stepena zaposlenosti radnosposobnog stanovništva-prilagođavanje radne snage u skladu sa stalnim promjenama na tržištu rada.
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> - Promovisanja fleksibilnih oblika zapošljavanja - Povećanje fleksibilnosti i mobilnosti radne snage - Stvaranje radne snage sa prilagodljivim vještinama i bolje korištenje vještina u lokalnoj privredi putem većeg angažovanja partnera u aktivnostima analize i provođenja zapošljavanja i potreba za obukom/prekvalifikacijom - Podrška razvoja zapošljavanja i unapređenja vještina kroz predviđanje novih ulaganja i novih oblasti lokalnog ekonomskog razvoja putem učešća lokalnih partnera/lokalnih partnerstava za zapošljavanje i primjenu planova i programa za razvoj ljudskih resursa - Razvijanje projekata bespovratne pomoću u saradnji sa već uspostavljenim partnerstvima kako bi se obezbjedila obostrana korist za oba partnera-za škole čijim učenicima bi se obezbjedila praktična obuka (praksa) kod poslodavaca i za preduzeća koja bi dobila kvalifikovane radnike i stalnostručno usavršavanje i cjeloživotno učenje - Razvoj kapaciteta za pružanje usluga zapošljavanja u skladu sa potrebama klijenata. U okviru ove aktivnosti potrebno je sprovesti sljedeće podaktivnosti: <ol style="list-style-type: none"> 1. Identifikovanje potreba i razvojnih programa kako bi se razvile/unaprijedile vještine pružanja usluga zapošljavanja kako bi se motivirale nezaposlene osobe za aktivno traženje zaposlenja 2. Izrada mehanizama za praćenje uključivanja i stručnog razvoja maturanata na tržištu rada 3. Razvijanje i primjena programa savjetovanja uz podršku socijalnih partnera - Održavanje stalnih kontakata sa partnerima kao što su poslodavci, škole i NVO-e
USLOVI	Uspostavljanje lokalnih partnerstava za zapošljavanje i ekonomski razvoj
PROVOĐENJE	Nosioci: poslodavci, obrazovne institucije/škole, biro rada, općina
ROK	Pojedinačno iskazati rokove <ul style="list-style-type: none"> - Zvanično uspostavljanje lokalnog partnerstva za zapošljavanje i ekonomski razvoj - 2 mjeseca - Potpisivanje memorandum o sporazumjevanju i pakta za zapošljavanje – jedan mjesec - Izrada lokalnog akcionog plana za zapošljavanje – devet mjeseci

NAZIV PROJEKTA	SC 2. Razvoj poslovne infrastrukture PC 1. Podržati razvoj poslovne infrastrukture 1.1. Ažuriranje prostorno planske dokumentacije u skladu sa potrebama privrede Projekat 1.1.1. Obezbjedenje zemljišta za izgradnju poslovnih zona
SREDSTVA BUDŽETA	Budžetska sredstva u iznosu od 250.000,00 KM .
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS
CILJ	Cilj prostornog planiranja usmjerenog na privredu je aktiviranje potencijala općine na principu iznalaženja zemljišta pogodnog za industriju, čime se povećava konkurentnost i privlačnost investitora.
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> -Prostornim planom predvidjeti zemljište za potrebe industrije -Pronaći načine za obezbjeđenje zemljišta, kontaktirati s vlasnicima zemljišta i utvrditi njihovu spremnost na prodaju; -Priprema dokumentacije potrebne za obezbjeđenje zemljišta;
USLOVI	Zainteresovanost poduzetnika za izgradnju poslovnih zona

PROVOĐENJE	Nosioci: Općina
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: -Donošenje prostornog plana -18 mjeseci - Pronaći načine za obezbjeđenje zemljišta, kontaktirati s vlasnicima zemljišta i utvrditi njihovu spremnost na prodaju – kontinuirano nakon donošenja plan; - Priprema dokumentacije potrebne za obezbjeđenje zemljišta – 3 mjeseca
NAZIV PROJEKTA	SC 2. Razvoj poslovne infrastrukture PC 1. Podržati razvoj poslovne infrastrukture 1.2. Definisane planova izgradnje novih poslovnih zona i izgradnja istih Projekat 1.2.1. Finansiranje izgradnje poslovnih zona
SREDSTVA BUDŽETA	Budžetska sredstva u iznosu od 200.000,00 KM .
KORISNICI	JLS, Investitori
CILJ	Glavni cilj ovog projekta je infrastrukturnim opremanjem zona stvoriti pretpostavke za brži privredni razvoj općine, te omogućiti poduzetnicima brže i povoljnije rješavanje poslovnog prostora, a u ostale ciljeve se mogu nabrojati i: kreiranje novih radnih mjesta, racionalizacija korištenja resursa, (prostor, energija, infrastruktura), veća efikasnost proizvodnih procesa, povećanje prihoda jedinica lokalne samouprave, porast izvoza, angažiranje građevinske operative u opremanju zona itd...
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: - U Budžetu planirati dovoljno sredstava za nastavak izgradnje poslovnih zona; - Nastaviti kontinuirano aktivnosti finansiranja izgradnje poslovnih zona; - Koordinirati u provođenju projekta izgradnje poduzetničkih zona u jedinicama lokalne samouprave i viših nivoa vlasti, prvenstveno federalnih i kantonalnih organa zaduženih za razvoj privrede i poduzetništva.
USLOVI	Pronaći prostora u Budžetu za obezbjeđenje dovoljno sredstava za izgradnju poslovnih zona;
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, Ministarstvo privrede HNK i F BIH
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: - U Budžetu planirati dovoljno sredstava za nastavak izgradnje poslovnih zona – do donošenja Bužeta za iduću godinu; - Po nastanku nove budžetske godine nastaviti kontinuirano aktivnosti finansiranja izgradnje poslovnih zona – 6 mjeseci; - Koordinirati u provođenju projekta izgradnje poduzetničkih zona u jedinicama lokalne samouprave i viših nivoa vlasti, prvenstveno federalnih i kantonalnih organa zaduženih za razvoj privrede i poduzetništva – po potrebi;
NAZIV PROJEKTA	SC 2. Razvoj poslovne infrastrukture PC 1. Podržati razvoj poslovne infrastrukture 1.2. Definisane planova izgradnje novih poslovnih zona i izgradnja istih Projekat 1.2.2. Katalog poduzetničkih zona
SREDSTVA BUDŽETA	Budžetska sredstva u iznosu od 2.000,00 KM.
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS,
CILJ	Cilj ovog kataloga je upoznavanje poduzetnika s mogućnostima poslovanja u poduzetničkim zonama tj. poticanje ulaganja u poduzetničke zone kao jezgre privrednog razvoja.
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: - Štampanje kataloga; - Napraviti elektronsku verziju kataloga; - Katalog napraviti dostupnim u svim institucijama poduzetničke podrške i web stranici Općine.

USLOVI	Donošenje Prostornog plana. Obezbjediti finansijsku podršku i sakupiti adekvatne teme i informacije koje bi katalog trebao sadržavati.
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, Poduzetnički centri i inkubatori
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: - Štampanje kataloga – 1 mjesec; - Napraviti elektronsku verziju kataloga – 1 mjesec; - Katalog napraviti dostupnim u svim institucijama poduzetničke podrške i web stranici Općine – 1 mjesec.

NAZIV PROJEKTA	SC 3. Poboljšanje pristupa finansijama MSP PC 1. Poboljšati finansiranje poduzetnika početnika Projekat 1.1. Razvoj Start – up i mladih preduzeća, Start – up seminari
SREDSTVA BUDŽETA	2000,00 KM -sredstva za organizaciju i plaćanje konsultanata 500,00 KM po jednom seminaru.
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS,
CILJ	Cilj ovih projekata je stvaranje stimulativnog okruženja za povećanje broja poslovnih subjekata, te stvaranje pretpostavki za njihov uspjeh i opstanak na tržištu.
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: - Organizovati održavanje start-up seminara - Osigurati sufinansijsku podršku za održavanje seminara, da bi isti za poduzetnike početnike bili besplatni.
USLOVI	Postojanje zainteresovanosti za održavanje seminara.
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, Poduzetnički centri (Redah, Link) i inkubatori
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: - Organizovati održavanje start-up seminara 1 mjesec - Osigurati sufinansijsku podršku za održavanje seminara, da bi isti za poduzetnike početnike bili besplatni – 1 mjesec.

NAZIV PROJEKTA	SC 3. Poboljšanje pristupa finansijama MSP PC 1. Poboljšati finansiranje poduzetnika početnika Projekat 1.2. Preduzetnički informator
SREDSTVA BUDŽETA	Budžetska sredstva u iznosu od 2.000,00 KM.
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS,
CILJ	Brošura preduzetnički informator namijenjena je svim osobama koje razmišljaju o pokretanju poslovnog poduhvata, tj. svim poduzetnicima početnicima. Cilj izrade ove brošure je pružiti cjeloviti pregled svih potrebnih informacija, te početak poslovanja poduzetnicima učiniti što bezbolnijim, jednostavnijim i bržim.
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: - Pronaći adekvatne teme koje bi sadržavala brošura; - Finansijski obezbjediti štampanje brošure; - Obezbjediti besplatnu distribuciju brošure u svim institucijama poduzetničke podrške na području općine.
USLOVI	Obezbjediti finansijsku podršku i sakupiti adekvatne teme i informacije koje bi informator trebao sadržavati.
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, Poduzetnički centri (Redah, Link) i inkubatori
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: - Pronaći adekvatne teme koje bi sadržavala brošura – 1 mjesec; - Finansijski obezbjediti štampanje brošure – 1 mjesec; - Obezbjediti besplatnu distribuciju brošure u svim institucijama poduzetničke podrške na području općine – 1 mjesec.

NAZIV PROJEKTA	SC 3. Poboljšanje pristupa finansijama MSP PC 1. Poboljšati finansiranje poduzetnika početnika Projekat 1.3. Poduzetnički inkubator
SREDSTVA BUDŽETA	Budžetska sredstva u iznosu od 6.000,00 KM za sufinansiranje inkubatora.
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS,
CILJ	Cilj poduzetničkog inkubatora je da pruži podršku poduzetnicima početnicima, koji se bave ili se imaju namjeru baviti uslužnom djelatnošću i određenom proizvodnjom, te posjeduju potencijal za razvoj i mogućnost zapošljavanja novih radnika.
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: - Poboljšanje uslova za rad poduzetničkog inkubatora; - sufinansiranje aktivnosti pružanja poslovnih i obrazovnih usluga koju provode poduzetnički inkubatori, a koje su za poduzetnike besplatne od strane Općine.
USLOVI	- Pronaći adekvatne uslove za stvaranje i omogućiti bolji rad poduzetničkog inkubatora.
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, Poduzetnički inkubator
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: - Stvaranje boljih uslova za rad poduzetničkog inkubatora – 2 mjeseca; - sufinansiranje aktivnosti pružanja poslovnih i obrazovnih usluga koju provode poduzetnički inkubatori, a koje su za poduzetnike besplatne od strane Općine – 2 mjeseca.

NAZIV PROJEKTA	SC 3. Poboljšanje pristupa finansijama MSP PC 1. Poboljšati finansiranje poduzetnika početnika Projekat 1.4. Nagradni konkurs „Najbolja preduzetnička ideja“
SREDSTVA BUDŽETA	Budžetska sredstva u iznosu od 2000,00 KM.
KORISNICI	- Privrednici općine Jablanica
CILJ	- S ciljem stvaranja stimulatavnog okruženja za razvoj poduzetništva, afirmacije novih poduzetničkih ideja i poticanja poduzetnika početnika, Općina će pokrenuti novi projekt - nagradni konkurs „Najbolja preduzetnička ideja“.
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: - Raspisati nagradni konkurs - Animirati sponzore – zainteresovana preduzeća s područja općine za sudjelovanje u projektu; - Obezbjediti Prvu nagradu na natjecanju od strane Općine.
USLOVI	- Blagovremeno informisati građane Općine o projektu “Najbolja poduzetnička ideja”
PROVOĐENJE	- Nosioci Općina, Škole, Udruženje
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: - Raspisati nagradni konkurs – 2 mjeseca - Animirati sponzore – zainteresovana preduzeća s područja općine za sudjelovanje u projektu – 30 dana; - Obezbjediti Prvu nagradu na natjecanju od strane Općine.

NAZIV PROJEKTA	SC 3. Poboljšanje pristupa finansijama MSP PC 2. Poboljšati finansiranje postojećih MSP 2.1. Kreditiranje preduzetnika i subvencioniranje kamate Projekat 2.1.1. Subvencioniranje kamata za kredite MSP
SREDSTVA BUDŽETA	Budžetska sredstva u iznosu od 10.000,00 KM
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica
CILJ	Cilj Općine je da ovakvim kreditnim linijama pruži snažan poticaj privredi, pomažući na taj način napore malih i srednjih poduzeća da postignu konkurentnost na domaćem i stranim tržištima.

AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> - Subvencionirati kamate za date kredite - Sagledavanje mogućnosti obezbjeđenja sredstava za davanje subvencija za ranije uzete kredite kod poslovnih banaka;
USLOVI	Obezbjeđenje budžetskih sredstava
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: <ul style="list-style-type: none"> - Subvencionirati kamate za date kredite - 5 godina; - Sagledavanje mogućnosti obezbjeđenja sredstava za davanje subvencija za ranije uzete kredite kod poslovnih banaka – 1 godina ;

NAZIV PROJEKTA	SC 3. Poboljšanje pristupa finansijama MSP Prioritetni cilj 2. Poboljšati finansiranje postojećih MSP 2.1. Kreditiranje preduzetnika i subvencioniranje kamate Projekat 2.1.2. Sufinansiranje izrade poslovnih planova i investicionih elaborata
SREDSTVA BUDŽETA	Budžetska sredstva u iznosu od 1.000,00 KM po poslovnom planu Ukupno 10.000,00 KM
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica
CILJ	Cilj izrade poslovnih planova i investicionih elaborata je u tome što oni jasno definišu ciljeve poslovanja privrednih subjekata i prikazuju metode za postizanje tih ciljeva.
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> - Istražiti oblasti koje su pogodne za sufinansiranje kreditnih linija; - Sufinansirati izradu poslovnih planova i investicionih elaborata za korisnike poduzetničkih kreditnih linija
USLOVI	Poslovni planovi i investicioni elaborati obavezni su dio tražene dokumentacije za poduzetničke kredite kod obezbjeđenja ekstremnih sredstava, a sufinansiranjem izrade ovih dokumenata podigao bi se kvalitet izrađenih planova, smanjila bi se mogućnost nerealnog prikazivanja očekivanih finansijskih rezultata.
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, Poduzetnički centri i inkubatori, ovlaštene institucije ili konsultanti za izradu poslovnih planova i investicijskih elaborata
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: <ul style="list-style-type: none"> - Istražiti oblasti koje su pogodne za sufinansiranje kreditnih linija – 3 mjeseca. - Sufinansirati izradu poslovnih planova i investicionih elaborata za korisnike poduzetničkih kreditnih linija – kontinuirano.

NAZIV PROJEKTA	SC 3. Poboljšanje pristupa finansijama MSP Prioritetni cilj 2. Poboljšati finansiranje postojećih MSP 2.1. Kreditiranje preduzetnika i subvencioniranje kamate Projekat 2.1.3. Saradnja sa bankama i resornim ministarstvima
SREDSTVA BUDŽETA	Nisu potrebna posebna budžetska sredstva
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica
CILJ	Cilj Općine je uspostaviti konstantnu saradnju sa bankama i resornim ministarstvima radi približavanja poduzetnicima različitih mogućnosti kreditiranja.
MJERE	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> - Uspostaviti saradnju sa bankama i resornim ministarstvima; - Upoznati poduzetnike sa različitim mogućnostima kreditiranja.
USLOVI	Spremnost poduzetnika da prihvate uslove kreditiranja, kao pokretačku snagu svog poslovnog procesa.
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, Poslovne banke, Razvojna banka F BiH, resorna ministarstva
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: <ul style="list-style-type: none"> - Uspostaviti saradnju sa bankama i resornim ministarstvima – 6 mjeseci; - Upoznati poduzetnike sa različitim mogućnostima kreditiranja – 3 mjeseca.

NAZIV PROJEKTA	SC 3. Poboljšanje pristupa finansijama MSP Prioritetni cilj 2. Poboljšati finansiraje postojećih MSP 2.2. Poticanje zapošljavanja u MSP kroz projektne aktivnosti 2.2.1 Projekat poticanje industrijske proizvodnje (prerada i obrada kamena i sl)
SREDSTVA BUDŽETA	Budžetska sredstva u iznosu do 100.000,00 KM
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica
CILJ	S ciljem povećanja proizvodnje, investiranja u nova radna mjesta potrebno je obezbjediti grant-nepovratna sredstva koja će biti dodjeljena po prethodno utvrđenim kriterijima i po dostavljenim programima davati MSP iz navedenih oblasti, za povećanje broja zaposlenih u iznosu od 10.000,00 KM po jednom novozaposlenom.
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: - Uspostaviti saradnju sa poduzetnicima na projektu poticanja industrijske proizvodnje; - Obezbjediti povećanje sredstava u budžetu za ovaj projekat u narednom periodu.
USLOVI	Ukazati na važnost i iskazati spremnost na izdvajanje potrebnih sredstava za realizaciju ovog projekta prilikom usvajanja Budžeta. Broj novozaposlenih se utvrđuje na osnovu poslovnog plana korisnika sredstava.
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, Udruženje privrednika
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: - Uspostaviti saradnju sa poduzetnicima na projektu poticanja industrijske proizvodnje – 6 mjeseci; - Obezbjediti povećanje sredstava u budžetu za ovaj projekat u narednom period – 4 godine.

NAZIV PROJEKTA	SC 3. Poboljšanje pristupa finansijama MSP Prioritetni cilj 2. Poboljšati finansiraje postojećih MSP 2.2. Poticanje zapošljavanja u MSP kroz projektne aktivnosti 2.2.2 Projekat poticanje obrta
SREDSTVA BUDŽETA	Budžetska sredstva u iznosu do 80.000,00 KM
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS,
CILJ	S ciljem povećanja proizvodnje, investiranja u nova radna mjesta potrebno je obezbjediti grant-nepovratna sredstva koja će biti dodjeljena po prethodno utvrđenim kriterijima i po dostavljenim programima davati MSP iz navedenih oblasti, za povećanje broja zaposlenih u iznosu od 8.000,00 KM po jednom novozaposlenom.
MJERE	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: - Uspostaviti saradnju sa poduzetnicima na projektu poticanja obrta; - Obezbjediti povećanje sredstava u budžetu za ovaj projekat u narednom periodu.
USLOVI	Ukazati na važnost i iskazati spremnost na izdvajanje potrebnih sredstava za realizaciju ovog projekta prilikom usvajanja Budžeta. Broj novozaposlenih se utvrđuje na osnovu poslovnog plana korisnika sredstava.
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, Udruženje privrednika
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: - Uspostaviti saradnju sa poduzetnicima na projektu poticanja obrta – 6 mjeseci; - Obezbjediti povećanje sredstava u budžetu za ovaj projekat u narednom period – 4 godine.

NAZIV PROJEKTA	SC 3. Poboljšanje pristupa finansijama MSP Prioritetni cilj 2. Poboljšati finansiraje postojećih MSP 2.2. Poticanje zapošljavanja u MSP kroz projektne aktivnosti 2.2.3. Projekat poticanje trgovine i turizma
SREDSTVA BUDŽETA	Budžetska sredstva u iznosu do 60.000,00 KM

KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS,
CILJ	S ciljem povećanja obima trgovine i turizma, investiranja u nova radna mjesta potrebno je obezbjediti grant-nepovratna sredstva koja će biti dodjeljena po prethodno utvrđenim kriterijima i po dostavljenim programima davati MSP iz navedenih oblasti, za povećanje broja zaposlenih u iznosu od 6.000,00 KM po jednom novozaposlenom.
MJERE	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> - Uspostaviti saradnju sa poduzetnicima na projektu poticanja trgovine i turizma; - Obezbjediti povećanje sredstava u budžetu za ovaj projekat u narednom periodu.
USLOVI	Ukazati na važnost i iskazati spremnost na izdvajanje potrebnih sredstava za realizaciju ovog projekta prilikom usvajanja Budžeta. Broj novozaposlenih se utvrđuje na osnovu poslovnog plana korisnika sredstava.
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, Udruženje privrednika
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: <ul style="list-style-type: none"> - Uspostaviti saradnju sa poduzetnicima na projektu poticanja trgovine i turizma – 6 mjeseci; - Obezbjediti povećanje sredstava u budžetu za ovaj projekat u narednom period – 4 godine.

NAZIV PROJEKTA	Strateški cilj 4. Jačanje konkurentnosti MSP Prioritetni cilj 1. Klustersko povezivanje Projekta 1.1. Uspostavljanje i razvoj klastera kamen
SREDSTVA BUDŽETA	Budžetska sredstva u iznosu do 45.000,00 KM
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica
CILJ	Osnivanjem klastera želi se povećati konkurentnost privrede, što uključuje kordiniran i zajednički rad malih, srednjih pa i velikih poslovnih subjekata, centara znanja i lokalne uprave. Općina će u saradnji sa UPJ učestovati u projektima povezivanje koji imaju za cilj povećanje konkurentnosti industrijske proizvodnje.
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> - Uspostavljanje klastera kamen; - Stipendiranje učenika za izvođenje praktične nastave - Povezivanje poduzetnika i razvoj klastera kamen; - Daljnji nastavak obrazovanja mladih ljudi kroz institucionalni razvoj ove djelatnosti.
USLOVI	Zbog postojanja velikog broja kamenoklesarskih radnji na području općine, te zbog veoma duge tradicije izvođenja različitih poslova s kamenom, prvenstveno granitom i učešća velikog broja građana Općine u tim poslovima, postoji potreba za obrazovanjem mladih ljudi u ovoj branši i za osnivanjem i razvojem klastera kamen kako bi se podigla konkurentnost u ovoj branši.
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, UPJ, Srednja škola
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: <ul style="list-style-type: none"> - Uspostavljanje klastera kamen – 1 godina; - Stipendiranje učenika za izvođenje praktične nastave – 4 godine; - Povezivanje poduzetnika i razvoj klastera kamen – 4 godine; - Daljnji nastavak obrazovanja mladih ljudi kroz institucionalni razvoj ove djelatnosti - 4 godine.

NAZIV PROJEKTA	Strateški cilj 4. Jačanje konkurentnosti MSP Prioritetni cilj 1. Klustersko povezivanje Projekat 1.2. Uspostavljanje i razvoj klastera poljoprivreda-poticanje zadrugarstva
SREDSTVA BUDŽETA	Budžetska sredstva 70.000,00 KM za razvoj poljoprivrede općine Jablanica
KORISNICI	Poljoprivrednici

CILJ	Svrha ove aktivnosti je bolje povezivanje poljoprivrednih proizvođača, promocija zadružnog poslovanje i lakši plasman poljoprivrednih proizvoda.
AKTIVNOSTI	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> - Uvođenje zadružnog poslovanja; - Provođenje edukacije o značaju zadruge; - Osnivanje moderne zadruge.
USLOVI	Pobošanje zadugarskog poslovanja na području općine radi unaprjeđenja ekonomskih i drugih poslovnih interesa zadrugara i ostvarivanja lične i zajedničke dobiti zadrugara.
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, Udruženje privrednika
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: <ul style="list-style-type: none"> - Uvođenje zadružnog poslovanja – 1 godina; - Provođenje edukacije o značaju zadruge – 2 godine; - Osnivanje moderne zadruge – 2 godine.

NAZIV PROJEKTA	Strateški cilj 4. Jačanje konkurentnosti MSP Prioritetni cilj 1. Klustersko povezivanje Projekat 1.3. Sufinansiranje zajedničkog nastupa na sajmovima
SREDSTVA BUDŽETA	Budžetska sredstva u iznosu od 5.000,00 KM
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS,
CILJ	Zajedničkim nastupima na sajmovima omogućava se poduzetnicima (poljoprivrednicima) uspostavljenje novih kontakata, upoznavanje potencijalnih kupaca sa svojim proizvodima, zajedničkim i jedinstvenim proizvodom pod brendom jablanički, te lakši prodor na nova tržišta.
MJERE	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> - Izraditi kvalitetan i prepoznatljiv sajamski material; - Sufinansiranti troškove zajedničkog nastupa na sajmovima.
USLOVI	Zainteresovanost za učešće na sajmovima
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, UPJ, SPP (Savez poljoprivrednih udruženja)
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: <ul style="list-style-type: none"> - Izraditi kvalitetan i prepoznatljiv sajamski materijal – 3 mjeseca; - Sufinansiranti troškove zajedničkog nastupa na sajmovima – po potrebi.

NAZIV PROJEKTA	Strateški cilj 4. Jačanje konkurentnosti MSP Prioritetni cilj 2. Podrška certifikaciji proizvodnje Projekat 2.1. Sufinansiranje uvođenja ISO sistema kvaliteta
SREDSTVA BUDŽETA	Budžetska sredstva u iznosu od 5.000,00 KM
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS,
CILJ	Cilj Općine je da osigura povećanje broja certificiranih preduzeća, poveća kvalitet proizvoda i usluga, zaštite okoliša, te stvaranja pretpostavki za brži prodor na domaće i strana tržišta privrednih subjekata sa područja općine, sufinansirajući dio troškova za implementaciju sistema upravljanja kvalitetom po normi ISO 9001:2000 i ISO 14001
MJERE	Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> - Pronaći odgovarajuće ovlaštene institucije koje provode certificiranje ISO sistema kvaliteta; - sufinansiranti dio troškova za implementaciju sistema upravljanja kvalitetom po normi ISO 9001:2000 i ISO 14001.

USLOVI	Kako bi privrednici sa područja Općine mogli konkurisati na zahtjevnom ino tržištu, odnosno izvoziti svoje proizvode i usluge, te da bi povećali svoju konkurentsku prednost na domaćem tržištu, moraju ispunjavati stroge uslove kvaliteta koje im tržište nameće.
PROVOĐENJE	Nosioци: Općina, ovlaštene institucije koje provode certificiranje
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: <ul style="list-style-type: none"> - Pronaći odgovarajuće ovlaštene institucije koje provode certificiranje ISO sistema kvaliteta – 3 mjeseca; - sufinansiranti dio troškova za implementaciju sistema upravljanja kvalitetom po normi ISO 9001:2000 i ISO 14001 – 3 mjeseca.

NAZIV PROJEKTA	Strateški cilj 4. Jačanje konkurentnosti MSP Prioritetni cilj 2. Podrška certifikaciji proizvodnje Projekat 2.1. Sufinansiranje uvođenja ISO sistema kvaliteta
SREDSTVA BUDŽETA	Budžetska sredstva u iznosu od 5.000,00 KM
KORISNICI	Privrednici općine Jablanica, JLS,
CILJ	Cilj Općine je da osigura povećanje broja certificiranih preduzeća, poveća kvalitet proizvoda i usluga, zaštite okoliša, te stvaranja pretpostavki za brži prodor na domaće i strano tržište privrednih subjekata sa područja općine, sufinansirajući dio troškova za implementaciju sistema upravljanja kvalitetom po normi ISO 9001:2000 i ISO 14001 Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće:
AKTIVNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> - Pronaći odgovarajuće ovlaštene institucije koje provode certificiranje ISO sistema kvaliteta; - sufinansiranti dio troškova za implementaciju sistema upravljanja kvalitetom po normi ISO 9001:2000 i ISO 14001.
USLOVI	Kako bi privrednici sa područja Općine mogli konkurisati na zahtjevnom ino tržištu, odnosno izvoziti svoje proizvode i usluge, te da bi povećali svoju konkurentsku prednost na domaćem tržištu, moraju ispunjavati stroge uslove kvaliteta koje im tržište nameće.
PROVOĐENJE	Nosioци: Općina, ovlaštene institucije koje provode certificiranje
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: <ul style="list-style-type: none"> - Pronaći odgovarajuće ovlaštene institucije koje provode certificiranje ISO sistema kvaliteta – 3 mjeseca; - sufinansiranti dio troškova za implementaciju sistema upravljanja kvalitetom po normi ISO 9001:2000 i ISO 14001 – 3 mjeseca.

NAZIV PROJEKTA	Strateški cilj 4. Jačanje konkurentnosti MSP Prioritetni cilj 2. Podrška certifikaciji proizvodnje Projekat 2.2. Sufinansiranje uvođenja HACCP-a
SREDSTVA BUDŽETA	Budžetska sredstva u iznosu od 5.000,00 KM
KORISNICI	Privrednici i poljoprivrednici općine Jablanica,
CILJ	Cilj Općine je da obezbjedi uvođenje HACCP-a za preduzeća u prehrambenoj industriji na području Općine, jer je to preventivni pristup kojim se osigurava sigurnost hrane. Uvođenjem HACCP-a stvara se dodatno povjerenje kupaca i povećava konkurentna prednost, te omogućava lakši prodor na inozemna tržišta. Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće:
MJERE	<ul style="list-style-type: none"> - Pronaći odgovarajuće ovlaštene institucije koje provode certificiranje HACCP-a; - sufinansiranti dio troškova uvođenja HACCP-a za preduzeća u prehrambenoj industriji na području Općine;

USLOVI	Ptoizvođači hrane zainteresovani za uvođenje standarda
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, ovlaštene institucije koje provode certificiranje
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: - Pronaći odgovarajuće ovlaštene institucije koje provode certificiranje HACCP-a – 3 mjeseca; - sufinansirati dio troškova uvođenja HACCP-a za preduzeća u prehrambenoj industriji na području općine

	Projekat.2.3. Sufinansiranje uvođenja certifikacije organske proizvodnje
S R E D S T V A BUDŽETA	Budžetska sredstva u iznosu od 5.000,00 KM
KORISNICI	Poljoprivrednici i privrednici općine Jablanica
CILJ	Cilj Općine je da obezbjedi uvođenje certifikacije organske proizvodnje na području općine, jer je to preventivni pristup kojim se osigurava sigurnost hrane. Za realizaciju projekta potrebno je uraditi sljedeće:
MJERE	- Pronaći odgovarajuće ovlaštene institucije koje provode certificiranje - sufinansirati dio troškova uvođenja certifikata organskog proizvođača na području općine;
USLOVI	Proizvođači hrane zainteresovani za uvođenje standarda
PROVOĐENJE	Nosioci: Općina, ovlaštene institucije koje provode certificiranje
ROK	Pojedinačno iskazati rokove: - Pronaći odgovarajuće ovlaštene institucije koje provode certificiranje– 3 mjeseca; - sufinansirati dio troškova uvođenja certifikacije organske proizvodnje

Jablanica, mart-novembar 2012. godine

Na osnovu člana 18. Statuta Općine Jablanica («Službeni glasnik Općine Jablanica» broj: 2/09), Općinsko vijeće općine Jablanica, na II sjednici održanoj dana 20.12.2012. godine, d o n i j e l o j e

Z A K L J U Č A K

uz Odluku o donošenju Programa razvoja male privrede
Općine Jablanica za period 2013-2017. godina

Član 1.

Općinsko vijeće će u 2013. godini razmotriti potrebu monitoringa i/ili izmjene Programa razvoja male privrede Općine Jablanica za period 2013-2017. godina.

Član 2.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u “Službenom glasniku Općine Jablanica”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-2694-18/12 –II
Jablanica, 20.12.2012. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc. s.r.

Na osnovu člana 21. Zakona o budžetima–proračunima u Federaciji BiH (“Službene novine F BiH”, broj: 19/06), te člana 18.i 105. Statuta općine Jablanica (“Sl. glasnik Općine Jablanica”, broj 2/09), Općinsko vijeće na III sjednici održanoj dana 29.12. 2012. godine, **donijelo je**

ODLUKU

o privremenom finansiranju Općine Jablanica
za period januar – mart 2013. godine

I

Ovom Odlukom utvrđuje se iznos privremenog finansiranja općine Jablanica za period januar- mart fiskalne 2013. godine.

II

Privremeno finansiranje općine Jablanica za period iz tačke I ove Odluke utvrđuje se u iznosu od 2.155.631,13 KM (dvamilionastopedesetpethiljadašestotridesetjedna i 13/100 KM), što predstavlja realizaciju Budžeta za period januar – mart 2012. godine umanjenu za kapitalne investicije u istom periodu i uvećanu za kapitalne investicije čija se realizacija nastavlja u 2013. godini.

III

Za izvršenje ove Odluke zadužuje se Općinski načelnik.

IV

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u “Službenom glasniku Općine Jablanica”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02- 2760-1/12-III
Jablanica, 29.12.2012. godine

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc., s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta Općine Jablanica («Službeni glasnik Općine Jablanica» broj: 2/09), Općinsko vijeće općine Jablanica, na III sjednici održanoj dana 29.12.2012. godine, **d o n i j e l o j e**

ZAKLJUČAK

I

Usvaja se Program rada Općinskog načelnika za 2013 .godinu.

II

Sastavni dio ovog zaključka je Program rada Općinskog načelnika za 2013.godinu, broj: 01-05-2758/12 od 21.12.2012.godine.

III

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u «Službenom glasniku Općine Jablanica».

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-2760-5/12 –III
Jablanica, 29.12.2012.g.

PREDSJEDAVAJUĆI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc., s.r.

Na osnovu čl. 44., a u vezi sa čl. 41 tač.6. Zakona o lokalnoj samoupravi („Službene novine HNK“ broj: 4/00) i na osnovu člana 41., a u vezi sa čl.18 al.18 Statuta općine Jablanica („Službeni glasnik Općine Jablanica br. 2/09), na sjednici Općinskog vijeća Jablanica, održanoj 29.12.2012 godine, Općinski načelnik podnosi na usvajanje

PROGRAM

rada Općinskog načelnika za 2013 godinu

I

Ovim programom Općinski načelnik i Službe za upravu općine Jablanica u skladu sa zakonskim propisima utvrđuju općinsku politiku koja se planira realizovati u 2013 godini, preko Općinskog vijeća.

Osnovna obaveza jedinstvenog organa uprave jeste rješavanje zahtjeva građana u što većoj mjeri što će se realno tražiti kroz veću odgovornost uposlenih u organu uprave i kroz određene preraspodjele u organizaciji uprave i drugačiji pristup u organizaciji uprave.

Sistem upravljanja kvalitetom u organu uprave i postojeći ISO standard 9001-2008 će se dodatno unapređivati obzirom da međunarodna certifikacijska kuća „Bureau Veritas“ iz Rijeke traži kontinuirano poboljšanje ostvarenja politike i ciljeva, te smatramo da je Općina Jablanica dostigla nivo da uvede i nove ISO standarde što se želi u 2013. godini, a uz navedeno planiramo se uključiti u sistem upravljanja u rješavanju zahtjeva poznat kao sistem S-48.

Na osnovu urađenog Programa rada Službi za upravu općine Jablanica, te Odluke koju će donijeti Komisija za realizaciju strateškog plana razvoja općine Jablanica o utvrđivanju planova realizacije Strateškog plana razvoja općine Jablanica za 2013. godinu, smatramo da ćemo odrediti glavne aktivnosti u radu za 2013 godinu, a koje smo uvrstili u budžet za 2013 godinu, uz naravno apliciranje velikog broja projekata kod viših nivoa vlasti, međunarodnih organizacija, razvojnih agencija i JP „EP BiH“ d.d. Sarajevo i drugih.

Ovim Programom na prvo mjesto stavljamo izdvajanja za podršku zapošljavanja kroz direktne poticaje za zapošljavanje u privrednim subjektima, sufinansiranje projekata zapošljavanja u poljoprivredi, ulaganje u rekonstrukciju pogona „AMINE“, podršku projektima IFAD programa i projekta SIDE, kreditna sredstva za podršku malim i srednjim preduzećima i drugima, subvencije u zapošljavanju invalidnih osoba, subvencije zapošljavanju volontera sa višom i visokom stručnom spremom za što se ukupno planira izdvojiti blizu cca 800-900.000,00 KM.

U skladu sa zaključcima Općinskog vijeća, kao i komisije za strateško planiranje Općine Jablanica planiramo nastaviti kapitalne projekte koji su u faznoj realizaciji, te otpočeti sa novim projektima kako u oblasti infrastrukture i slično, tako i u drugim oblastima.

U narednoj godini završavamo kompletan projekat na Industrijskoj zoni Šljunkara, te ulazimo u aktivnosti traženja drugih lokaliteta za industrijske zone na čitavom području općine Jablanica koje želimo kroz postupak donošenja novog Prostornog plana općine Jablanica kao jednog od strateških projekata ugraditi u isto, a takođe intenzivnije planiramo provesti rasprave i procedure za planove nižeg reda.

U prijedlogu Budžeta općine Jablanica za 2013. godinu uz realizaciju Programa službi za upravu općine Jablanica posebnim smatramo realizaciju usvojenog Programa razvoja malih i srednjih preduzeća na području općine Jablanica, po kojem se u osnovnom dijelu planira izdvojiti nešto više od 400.000,00 KM, a uz navedeno kao podrška zapošljavanja još najmanje toliko sredstava planira se po raznim drugim osnovama.

Posebno značajnim smatram realizaciju projekta u saradnji sa raznim institucijama, višim nivoima vlasti i međunarodnim organizacijama kao što su međunarodni fond –IFAD, te Švedska i Turska razvojna agencija i druge, kao što su Austrijske i Njemačke fondacije pomoći u pravcu pokretanja proizvodnje pogona

„AMINA“ u Jablanici, te raznih infrastrukturnih i drugih projekata u oblasti poljoprivrede i drugih u ukupnoj vrijednosti od cca 1,0 milion KM.

Zahvaljujući sredstvima od naknade od JP „EP BiH“ d.d. Sarajevo, te planiranih prihoda po osnovu drugih naknada u Programu rada 2013. godine bit ćemo u prilici da realizujemo značajna sredstva prije svega u podršku smanjenja nezaposlenosti, do podrške u realizaciji infrastrukturnih i drugih projekata kako u MZ koje su u području hidroakumulacije sa izdvajanjima od preko 2,5 miliona tako i u drugim područjima po kandidovanim projektima od strane građana iskazanih anketom koja je provedena prije izrade Nacrta budžeta općine Jablanica za 2013. godinu.

Smatramo da nakon nekoliko godina zastoja u realizaciji obaveza po urbanističko-tehničkim uslovima za izgradnju HE „Grabovica“ i posebnim Sporazumom po izdavanju upotrebne dozvole za HE Jablanica, konačno u Planovima i Programima investicije JP „EP BiH“ d.d. Sarajevo budu uvrštena značajna ulaganja u 2013. godini.

Nakon konačnog usvajanja novog Zakona o koncesijama u FBiH i u HNK planiramo intezivirati aktivnosti i saradnju sa višim nivoima vlasti kako bi se pristupilo dodjeli koncesije za izgradnju mini HE na rijeci Doljanici obzirom da je urađena Studija iskorištenosti hidropotencijala na području općine Jablanice, također ćemo insistirati na postupku za izgradnju veće akumulacije i hidroelektrane na ušću rijeke Doljanke.

Od viših nivoa vlasti očekujemo posebnu podršku završetka Regionalnog puta R-419 Jablanica-Posušje i asfaltiranje preostalog dijela puta od 3,3 km od Sovića do Sovićkih vrata, čime će se stvoriti pretpostavke za razvoj turizma tokom čitave godine što bi uz pokrenutu aktivnost Ski centra na Risovcu bilo značajno za razvoj Općine.

Uz navedeno kao i prethodnih godina očekujem podršku Federalnog ministarstva zaštite i okoliša kao i Ministarstva za raseljena lica i izbjeglice, posebno na okončanju projekta ukidanja jednog preostalog kampa „UNIS“, a od Kantonalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva planiramo podršku u finansiranju izgradnje bazena za vodu u Donjoj Jablanici za naselja: Donja Jablanica, Djevor i Glogošnicu kao i izgradnju vodovoda Krstac, kao i podršku kanalizacionim zahvatima, a po usvojenom Programu razvoja malih i srednjih preduzeća, očekujemo i određenu pomoć od Kantonalnog ministarstva privrede.

Nastavljamo sa projektima podrške stanogradnje, a posebno izgradnje socijalnih stanova na Gornjoj koloniji i naselju Mirke, te otpočinjanje intezivnije gradnje garažnih prostora (Rasadnik, Trg oslobođenja i dr.) kao i prostora za odlaganje ogrijeva, kao i nastavak uređenja užeg gradskog područja (trotoari, ulice, javne površine i dr.).

U skladu sa Zaključkom Parlamenta Federacije BiH od ukupne naknade za korištenje hidropotencijala 50% sredstava u 2013 godini planira se uložiti u kapitalne projekte u Mjesne zajednice koje su ugrožene hidroakumulacijom, a najveća stavka su izdvajanja za nastavak izgradnje Sportske dvorane, rekonstrukcija fudbalskog igrališta, te rješavanje pitanja vodozahvata i kanalizacionih zahvata u svim MZ kao i rekonstrukcije puteva i rekonstrukcije prostora za pokretanje proizvodnje određenih pogona kao i ulaganje u zaštitu životne sredine i realizacije Plana upravljanja otpadom.

U saradnji sa Udruženjem privrednika i Savezom poljoprivrednih udruženja, želimo intezivirati sve moguće kapacitete kako bi se privredni razvoj Općine Jablanica ubrzao.

Smatram da stanje privrede u općini Jablanica možemo poboljšati uz veće uključivanje Kantonalnog ministarstva privrede kao i donošenjem Odluka Općinskog vijeća o povoljnijim uslovima davanja zemljišta na korištenje, a također ćemo posebnu aktivnost usmjeriti na angažovanju nadležnog Ministarstva privrede HNK po pitanju preduzeća „Granit“ i rješavanju statusa, u što će se sigurno aktivnije morati uključiti Skupština HNK i Općinsko vijeće.

Po odobrenom projektu UNDP za izradu Integralne strategije razvoja Općine Jablanica za naredni period u 2013. godini se planira izraditi novi Strateški plan razvoja Općine po poznatoj MIPRO metodologiji što će sigurno biti od posebnog značaja za buduće planove razvoja Općine Jablanica.

Od posebnog interesa za općinu Jablanica, smatram i nastavak promocije Općine Jablanica u BiH i šire, kroz prvenstveno ponudu svih potencijala općine za potencijalne investitore, te angažovanje u projektima predpristupnih fondova IPA – i drugih, a saradnju sa bratskim općinama podignut na veći nivo prvenstveno kroz privrednu saradnju, kao i kulturnu, sportsku, administrativnu i drugu.

Veoma bitnim smatram aktivno učešće u Savezu općina i gradova FBiH zbog učešća u donošenju zakona viših nivoa vlasti koji se direktno tiču lokalne zajednice, kao i učešća u realizaciji projekata naše lokalne zajednice preko Regionalne razvojne agencije (REDAH) u Mostaru, te pružanje svake vrste pomoći u izradi aplikacije za projekte koji će se kandidovati i u ovoj oblasti se planiraju organizovati razvojni timovi,

odjeli, agencije i slično, a sve kako bi se pripremili za projekte raznih Evropskih fondova kao i prekograničnu saradnju.

Uz navedeno posebnu pažnju planiramo usmjeriti na rješavanje pitanja funkcionisanja javnih ustanova i javnih preduzeća sa posebnim osvrtom na JKP „Jablanica“, Apoteka i Dom za stara i iznemogla lica, kao i pitanja finansiranja nevladinog sektora, posebno sportskih udruženja donošenjem Strategije razvoja sporta za 2013 – 2017. godinu, te finansiranje udruženja građana na drugačiji način, uz naravno obavezu na poboljšanje rada udruženja građana i još bolja saradnja sa istim.

U skladu sa planom rada Službi za upravu općine Jablanice, planiranim Programom rada Općinskog vijeća neophodno će biti posvetiti maksimalnu aktivnost u pravcu još aktivnijeg učešća općinske administracije, kroz angažovanje na rad u službi, te pravovremeno traženje izvršavanja obaveza komisija Općinskog načelnika i Općinskog vijeća kao i za realizaciju Odluka Općinskog vijeća Jablanica o raspodjeli sredstava boračkim populacijama, o raspodjeli kreditnih sredstava za razvoj biznisa i slično, raspodjeli stipendija učenicima i studentima, o raspodjeli sredstava nevladinom sektoru po kandidovanim projektima, i rješavanje pitanja subvencija u zapošljavanju kroz program zapošljavanja.

Veoma značajno pitanje koje do sada nadležna služba kao i komisija Općinskog vijeća nije značajnije uspjela rješavati jesu zahtjevi građana za legalizaciju objekata izgrađenih bez odobrenja nadležnog organa, te će se konačno nakon donošenja Odluke na Skupštini HNK moći riješiti veliki broj zahtjeva za predmete sa lokaliteta Risovac kao i drugi.

Smatramo bitnim da se u naredenoj godini sagleda mogućnost stvaranja preduslova za određivanje novih industrijskih zona na području općine Jablanica, da se poduzmu sve aktivnosti na vođenju razgovora sa potencijalnim investitorima i omogućavanje istima pretpostavki za ulaganja na području općine Jablanica.

Realizacija novih projekata u 2013. godini zasigurno će biti uslovljena mnogim faktorima, a posebno mislimo na još teško ekonomsko stanje u BiH, nestabilno tržište, nesigurnost ulaganja, politička klima i opšte ekonomsko stanje u svijetu, na što će se naravno sa nivoa lokalne zajednice veoma malo moći uticati.

Program rada Općinskog načelnika ostaje otvoren za sve prijedloge i inicijative, te su moguće izmjene i dopune u toku realizacije i po ukupnoj potrebi.

II

Usvajanjem ovog Programa nosioci poslova iz ovog Programa, Općinski načelnik, pomoćnici Općinskog načelnika, šefovi odjeljenja u službama za upravu općine Jablanica, državni službenici i namještenici snose punu odgovornost za realizaciju istog, te su odgovorni za blagovremeno vođenje svih aktivnosti za izvršavanje ovog programa, te Programa rada Općinskog vijeća

III

Program rada Općinskog načelnika za 2013. objavit će se u „Službenom glasniku općine Jablanica.

IV

Sastavni dio Programa rada Općinskog načelnika su Programi rada Službi za upravu općine Jablanica i to:

1. Služba za opću upravu, društvene djelatnosti, boračko-invalidsku zaštitu i socijalna pitanja;
2. Služba za upravu za prostorno uređenje, građenje, zaštitu okoline, stambeno-komunalne, geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina
3. Služba Civilne zaštite
4. Stručna služba za poslove Općinskog vijeća i Općinskog načelnika, zajedničke poslove, finansije, lokalni ekonomski razvoj i investicije.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKI NAČELNIK
Broj: 01-05-2758/12
Jablanica, 21.12.2012.g.

OPĆINSKI NAČELNIK

Salem Dedić, dipl.ecc.s.r.

Na osnovu člana 18. Statuta Općine Jablanica («Službeni glasnik Općine Jablanica» broj: 2/09), a shodno članu 60. Odluke o komunalnom redu i komunalnoj higijeni (Službeni glasnik Općine Jablanica broj 4/10), Općinsko vijeće općine Jablanica, na III sjednici održanoj dana 29.12.2012. godine, d o n i j e l o j e

ZAKLJUČAK

I

Daje se saglasnost na Plan i program redovnog čišćenja i održavanja javnih površina na području općine Jablanica za 2013.godinu, koji je utvrdila Služba za upravu za prostorno uređenje, građenje, zaštitu okoline, stambeno-komunalne, geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina.

II

Plan i program redovnog čišćenja i održavanja javnih površina na području općine Jablanica za 2013. godinu broj: 04-I-25-7-2317/12 od 10.12.2012.godine, čini sastavni dio ovog zaključka.

III

U skladu sa ovim Planom i programom, Odlukom o privremenom finansiranju za period januar-mart 2013.godine i Budžetom Općine Jablanica za 2013.godinu, Općinski načelnik će sa Javnim komunalnim preduzećem "Jablanica" d.d. Jablanica zaključiti Sporazum o čišćenju i održavanju javnih površina na području općine Jablanica u 2013. godini.

IV

Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku Općine Jablanica”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA
OPĆINSKO VIJEĆE
Broj: 02-02-2760-4/12 –III
Jablanica, 29.12.2012.g.

PREDSJEDAVALAČI OV-a
Damir Šabanović, dipl.ecc., s.r.

Na osnovu člana 60. Odluke o komunalnom redu i komunalnoj higijeni («Službeni glasnik Općine Jablanica», broj 4/10), Služba za upravu za prostorno uređenje, građenje, zaštitu okoline, stambeno-komunalne, geodetske i imovinsko-pravne poslove, na prijedlog JKP „Jablanica“ d.d. Jablanica, a u skladu sa osiguranim finansijskim sredstvima, *N u t v r đ u j e*

PLAN I PROGRAM REDOVNOG ČIŠĆENJA I ODRŽAVANJA JAVNIH POVRŠINA ZA 2013. GODINU

Pod održavanjem komunalne higijene na javnim površinama, u smislu Odluke o komunalnom redu i komunalnoj higijeni, smatra se:

1. čišćenje (uklanjanje papira, kamena, zemlje, smeća i raznih drugih otpadaka), pranje, čišćenje i odvoz snijega i posipanje solju zaleđenih površina na ulicama (kolovozima i trotoarima, putevima, stazama, prolazima, trgovima, javnim stepeništima, mostovima, nadvožnjacima, podvožnjacima, fontanama, parking prostorima, prilazima i sl.).
2. čišćenje i pranje, kao pod tačkom 1. ovog člana, na autobuskim stajalištima i autobusnih stanica,
3. čišćenje smeća i svih drugih otpadaka na obalama korita rijeka i njenih pritoka na području općine Jablanica,

4. čišćenje papira, smeća, kamena i svih vrsta kabastih otpadaka na neuređenim površinama između stambenih i drugih objekata,
5. čišćenje, pranje, kao i održavanje sanitarno-higijenskih uslova u javnim klozetima.

Pod održavanjem čistoće na javnim površinama smatra se i održavanje korpi i posuda za otpatke, kao i prostorija-smetljarnika za svakodnevno odlaganje kućnog smeća i prostora oko posuda za otpatke.

PREDMET PLANA I PROGRAMA

Planom i programom redovnog čišćenja i održavanja javnih površina na području općine Jablanica za 2013. godinu (dalje: Plan i program), u skladu sa osiguranim finansijskim sredstvima, utvrđuje se:

- vrijeme i način čišćenja i pranja javnih površina,
- vrijeme odvoženja smeća sa javnih površina,
- visina naknade za pranje i čišćenje javnih površina, i
- drugi elementi potrebni za efikasno održavanje javnih površina.

I VRIJEME I NAČIN ČIŠĆENJA I PRANJA JAVNIH POVRŠINA

Održavanje čistoće na javnim površinama prema ovom Planu i programu, vršiće JKP „Jablanica“ d.d. Jablanica u skladu sa mjesečnim operativnim planom.

Sve javne površine u gradu sa stanovišta stvarnih potreba za čišćenjem, potrebnog intenziteta čišćenja i utvrđenih površinskih veličina u m², a u skladu sa važećim sanitarno higijenskim mjerama i tehničkim normativima iz ove oblasti, podijeljene su u četiri zone i to:

ZONA I – Svakodnevno pometanje, sakupljanje otpadaka i smeća u kontejnere i odvoz na gradsku deponiju

Ulica Zlatnih ljiljana
 Ulica Pere Bilića
 Ulica Branilaca grada
 Centralno spomen obilježje šehidima i poginulim borcima
 oslobođilačkog rata '92 – '95
 Gradski park – pješačke staze i parking prostor Općine
 Ulica 1. marta
 Ulica Željeznička (uz M-17)
 Ulica Nikole Bojanovića
 Ulica Omladinsko šetalište
 Ulica Jaroslava Černija
 Stepenište sa ulice Zlatnih ljiljana (ugao Caffè «DEA») na
 Gornju Koloniju

ZONA II – Pometanje, sakupljanje otpadaka i smeća u kontejnere i odvoz na gradsku deponiju tri puta sedmično (ponedjeljak, srijeda i petak):

Ulica Trg oslobođenja
 Ulica Darivalca krvi
 Ulica Komune Vejle
 Ulica Doljanka – a
 Ulica Sulje Čilića
 Plato Čaršijske džamije
 Stepenište sa ulice Komuna Vejle na Gornju Koloniju –
 ulica Proleterskih brigada,

ZONA III – Pomatanje, sakupljanje otpadaka i smeća u kontejnere i odvoz na gradsku deponiju dva puta sedmično (utorak i četvrtak):

.....
 Ulica Proleterskih brigada
 Ulica Stara cesta
 Ulica Jaroslava Černija
 Stepenište sa ulice Zlatnih ljiljana (ugao Zanatskog centra)
 na Gornju Koloniju
 Stepenište sa ulice Stara cesta na Gornju Koloniju – SP 100
 Parkiralište II (ispred gradskog stadiona od ulaza na mali
 stadion do objekta SUR «Dihvana»)
 Parkiralište I (ul. Pere Bilića na strani gradskog parka od
 prolaza prema zgradi općine)

ZONA IV – Pomatanje, sakupljanje otpadaka i smeća u kontejnere i odvoz na gradsku deponiju jednom sedmično (utorak ili subota):

.....
 Ulica Maka Dizdara
 Ulica Džemala Bijedića
 Ulica Alije Isakovića
 Ulica Ismeta Mujezinovića
 Ulica Muse Čazima Čatića
 Ulica 22. Februar
 Ulice Meše Selimovića
 Ulica Bosanska
 Ulica ZAVNOBIHA
 Ulica Rasadnik
 Ulica Olimpijsko naselje
 Ulica žrtava genocida u Srebrenici
 Stepenište sa ulice Podbreška na harem «Jasen»
 Prostor za parkiranje vozila uz Muzej «Bitka na Neretvi» -
 poligon za auto-obuku
 Ulica Bitka za ranjenike

Pomatanje, sakupljanje otpadaka i smeća i pranje dva puta godišnje

.....
 Most na Neretvi u ul. Bitka za ranjenike
 Tunel na lokalnom putu Jablanica (Gostovišće) - Djevor

Vandredno čišćenje javnih površina određuje se kada zbog vremenskih nepogoda ili sličnih događaja javna površina bude prekomjerno zaprljana, kao i kada je iz drugih razloga javne površine potrebno čistiti. Vandredno čišćenje javnih površina vrši se po nalogu komunalnog inspektora.

Ulične slivnike, kao uređaje za odvodnju atmosferskih i otpadnih voda s javnih površina, komunalno preduzeće dužno je redovno čistiti, te održavati slivne veze propusnim i ispravnim, radi osiguranja od plavljenja javnih saobraćajnih površina.

Javne površine čiste se, u pravilu ručno danju, a čiste i peru noću u vremenu od 23 do 06 sati. Pranje javnih površina podrazumijeva pranje svih ulica po potrebi i po nalogu komunalnog inspektora, a najmanje 4 puta godišnje.

Asfaltirane, pokockane, betonirane i popločane javne površine ne smiju se prati ako je vanjska temperatura zraka niža od + 5 °C, ili ako je javna površina prekrivena susnježicom, snijegom ili ledom.

Uklanjanje snijega i leda sa javnih površina vršit će se u skladu sa Programom uklanjanja snijega i leda sa javnih površina na području općine Jablanica za zimski period 2011/2012. godine koji je, u skladu sa članom 117. Odluke, donijela Služba za upravu za prostorno uređenje, građenje, zaštitu okoline, stambeno-komunalne, geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina.

II VRIJEME ODVOŽENJA SMEĆA SA JAVNIH POVRŠINA

Otpadom na javnim površinama smatraju se svi otpaci koji nastaju prometom pješaka i vozila na ulicama, trgovima, trotoarima, prilaznim putevima i javnim parkiralištima, i drugim javnim površinama.

Na javnim površinama na kojima čistoću održava komunalno preduzeće, korpe za otpatke postavljaju, uklanjaju i zamjenjuju novim komunalno preduzeće, a na ostalim javnim površinama njihovi korisnici, odnosno nosioci prava upravljanja površinama.

Vrijeme odvoženja smeća sa javnih površina, na kojima čistoću održava komunalno preduzeće, utvrđeno je u skladu sa podjelom javnih površina po zonama tako da se odvoz smeća iz I zone vrši svakodnevno, iz II zone tri puta sedmično, iz III zone dva puta sedmično, dok se iz IV zone odvoz smeća vrši jednom sedmično.

Vlasnici, odnosno korisnici privrednih preduzeća, ugostiteljskih, zanatskih, trgovačkih radnji kao i vlasnici drugih poslovnih objekata i prostorija u privatnom i javnom sektoru obavezni su sa preduzećem za komunalne poslove, regulisati-ugovoriti redovan odvoz smeća i drugog otpada iz svog poslovnog prostora.

Mjesto za postavljanje kontejnera/spremnika mora biti uređeno sa omogućenim prilazom za specijalno vozilo za odvoz smeća.

Posude za odlaganje smeća radnici komunalnog preduzeća dužni su prati, dezinfikovati i dezinfektirati najmanje dva puta godišnje, te iste održavati u ispravnom stanju, dok korisnici posuda za smeće u individualnim stambenim objektima dužni su iste sami održavati.

Odvoz smeća i drugog otpadnog materijala iz preduzeća i drugih organizacija vršit će se na način i u vrijeme utvrđeno posebnim ugovorom zaključenim sa preduzećem, potpisnikom ugovora. Zaključivanje ugovora o odvozu smeća i drugog otpada sa komunalnim preduzećem je obavezno.

Posude za smeće u kolektivnim stambenim objektima, individualnim stambenim objektima, svim poslovnim prostorijama i javnim ustanovama, pripremaju za odvoz i lakše manipulisanje pri odvozu, radnici nadležnog komunalnog preduzeća.

Ako specijalno sabirno vozilo ne može proći određenim ulicama, Komunalno preduzeće, pismenim sporazumom sa organima mjesne zajednice, odrediće mjesto, način i uslove prikupljanja smeća.

Radnici koje odvoze smeće dužni su pažljivo rukovati sa posudama za smeće, tako da se smeće ne rasipa i ne prlja okolinu, kao i da se posude za smeće ne oštećuju.

Svako oštećenje ili prljanje prouzrokovano odvozom kućnog smeća, radnici su dužni odmah ukloniti, te pokupiti rasuto smeće i površinu pomesti.

Nakon pražnjenja posuda za smeće, radnici koji obavljaju ovaj posao dužni su posude za kućno smeće vratiti na mjesto i zatvoriti poklopac na posudi.

Smeće rasuto prilikom odlaganja, dužni su očistiti radnici koji odvoze smeće, a cijena je uključena u ukupne troškove odvoza smeća.

Javno komunalno preduzeće dužno je, na području općine Jablanica na kojima se vrši organizovano odvoženje kućnog smeća, da osigura efikasno i ekonomično prikupljanje na način koji zadovoljava higijensko-zdravstvene propise.

Trajno odlaganje smeća iz domaćinstava, preduzeća i sa javnih površina vrši se na gradsku deponiju.

Eksploataciju i održavanje deponije vrši komunalno preduzeće.

Održavanje gradske deponije podrazumijeva:

- Preslaganje deponovanog otpada radi proširivanja deponije za novi komunalni otpad, upotrebom mehanizacije (rovokopača),
- Prekrivanje zemljom presloženog komunalnog otpada upotrebom mehanizacije (rovokopača i kiper kamiona), sve u cilju spriječavanja paljenja istog i
- Održavanje pristupnog makadamskog puta.

III VISINA MINIMUMA POTREBNIH SREDSTAVA ZA REALIZACIJU PLANA I PROGRAMA I RASPORED SREDSTAVA PO DJELATNOSTIMA I NAMJENAMA

Za realizaciju Plana i programa održavanja objekata zajedničke komunalne čistoće na javnim površinama na području općine Jablanica u 2013. godini, procjenjuju se potrebna finansijska sredstva u ukupnom iznosu od **145.000,00 KM**.

Raspored sredstava po djelatnostima i namjenama je slijedeći:

1. Za pometanje javnih površina i sakupljanje svih vrsta otpadaka i smeća u kontejnere	100.500,00 KM
2. Odvoz smeća i otpadaka na gradsku deponiju i održavanje gradske deponije i pristupnog puta	30.000,00 KM
3. Za održavanje uličnih slivnika.....	3.000,00 KM
4. Za čišćenje javnih površina od snijega i leda.....	4.000,00 KM
5. Pranje javnih površina.....	4.000,00 KM
6. Pranje i dezinfekcija kontejnera.....	3.500,00 KM.

UKUPNO: 145.000,00 KM

Napomena: Sredstva u iznosu od 35.000,00 KM namijenjena su za uređenje i održavanje javnih površina i ista će biti tretirana u Programu održavanja zelenih površina u 2013. godini.

IV DRUGI ELEMENTI POTREBNI ZA EFIKASNO ODRŽAVANJE JAVNIH POVRŠINA

Obim čišćenja javnih površina, prema ovom Planu i programu, ovisi o visini sredstava koja su predviđena u Budžetu Općine Jablanica za 2013. godinu.

Prilikom donošenja Budžeta potrebno je voditi računa da se obezbijedi minimum finansijskih sredstava predviđen ovim Planom i programom.

Za kontinuirano, blagovremeno i kvalitetno sprovođenje Plana i programa održavanja čistoće na javnim površinama na području općine Jablanica u 2013. godini potrebno je preduzeti slijedeće mjere:

- Osigurati sigurno i stabilno finansiranje djelatnosti iz poglavlja I ovog Plana i programa u visini ukupno planiranih sredstava a po datom rasporedu sredstava
- Obezbijediti pravilnu primjenu Odluke o komunalnom redu i komunalnoj higijeni,
- Osigurati saradnju između nadležnih općinskih inspekcija (komunalno - sanitarnom i inspekcijom saobraćaja), komunalnog redara i komunalnog preduzeća i njihov nadzor nad obavljanjem poslova iz Plana i programa,
- Mjesečno usaglašavati obavljene poslove iz Plana i programa i plaćati ih u zakonom predviđenom roku, kao preduslov dalje realizacije poslova iz Plana i programa,
- Kontinuirano pratiti realizaciju Plana i programa.

Međusobna prava i obaveze po ovom Planu i programu, a naročito obim i kvalitet radova, način naplate i kontrole radova, regulišu se posebnim Sporazumom između JKP „Jablanica“ d.d. i Općine Jablanica.

Ovim Planom i programom nisu obuhvaćene javne površine, odnosno druge površine u opštoj upotrebi za koje u skladu sa Odlukom o komunalnom redu i komunalnoj higijeni i Odlukom o komunalnoj djelatnosti održavanje čistoće i finansiranje održavanje čistoće vrše njihovi korisnici.

Na ovaj Plan i program Općinsko vijeće Jablanica dalo je saglasnost Zaključkom broj: 02-02-2760-4/12 –III od 29.12.2014. godine.

Ovaj Plan i program objavit će se u Službenom glasniku Općine Jablanica.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton
OPĆINA JABLANICA

Služba za upravu za prostorno uređenje, građenje,
zaštitu okoline, stambeno-komunalne, geodetske,
imovinsko-prvne poslove i katastar nekretnina

Broj:04-I-25-7-2317/12
Jablanica, 10.12.2012. godine

POMOĆNIK NAČELNIKA
mr. Alma Pinjić, dia

Izdavač: Općina Jablanica
Ulica: Pere Bilića 25
88420 Jablanica
tel: +387 36 752 651; 752 534
e-mail: jabl.o@bih.net.ba
www.jablanica.ba

Uređuje: STRUČNA SLUŽBA ZA POSLOVE OPĆINSKOG VIJEĆA
I OPĆINSKOG NAČELNIKA, ZAJEDNIČKE POSLOVE,
FINANSIJE LOKALNI, EKONOMSKI RAZVOJ I INVESTICIJE

Za izdavača: Šemsa Šehić

Žiro račun: 1011510000002921
ID broj: 4227265360008

Štampa: IC štamparija Mostar